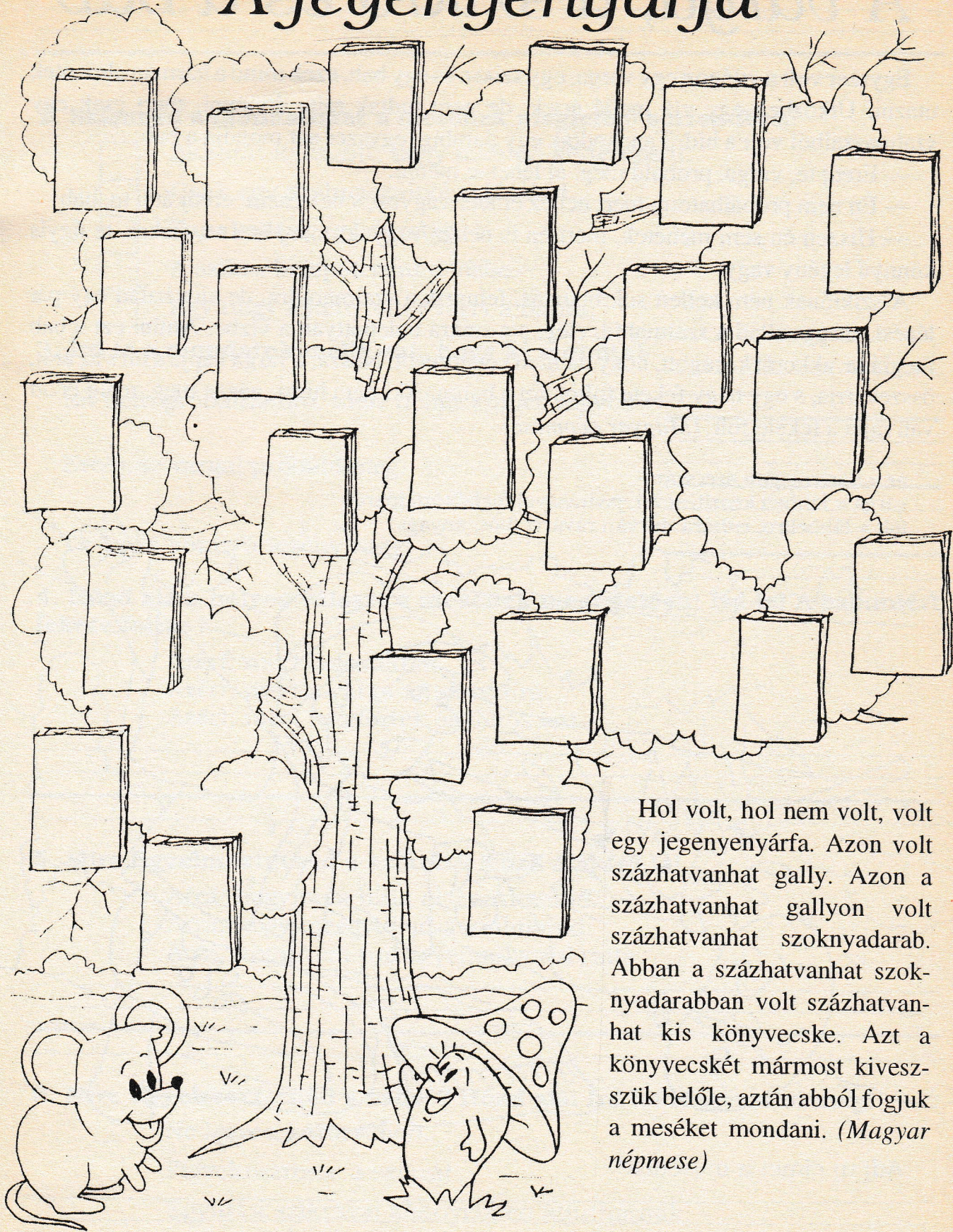

Házi feladat szövegértésből 2. osztályosoknak

A jegenyenyárfa

Hol volt, hol nem volt, volt egy jegenyenyárfa. Azon volt százhatvanhat gally. Azon a százhatvanhat gallyon volt százhatvanhat szoknyadarab. Abban a százhatvanhat szoknyadarabban volt százhatvanhat kis könyvecske. Azt a könyvecskét mármost kiveszszük belőle, aztán abból fogjuk a meséket mondani. (Magyar népmese)

Rajzolj az üres mesekönyvekbe egy pici jelet abból a meséből, amit már elolvastál!

A varga, a szikra és a bab

Egyszer volt a világon egy varga, egy szikra és egy bab, ezek mind a hárman elmentek utazni. Útközben egy víz mellé értek, de nem tudtak rajta átmenni, mert csak egy szalmaszálból volt a híd. Tanakodtak egy darabig, egyszer azt mondja a bab:

— Eredj te, varga, próbáld meg, át lehet-e menni.

— Én nem próbálhatom, mert nehéz ember vagyok, s beleesem; eredj által te, bab!

— Hiszen én sem mehetek, mert én is nehéz vagyok; menj által te, szikra, te úgysis könnyű legény vagy.

A szikrának nem kellett sok biztatás, felugrik a szalmarúdra, de alig halad egy pár lépést, meggyullad a szalmahíd, elég, s a szikra belepottyan a vízbe. Amint ezt a bab meglátta, akkorát kacagott, hogy menten kettérepedt. Nosza, a varga kapja a tút s az árat, összevarrja, s egy nagy fekete foltot vet a babra. Aki nem hiszi, nézze meg, máig is ott van rajta a fekete folt. *(Magyar népmese)*

ár = bőrluggató szerszám

varga = lábbeli készítésével, javításával foglalkozó iparos

folt = lábbelire, ruhára durván rávarrt (bőr, anyag)

Adj új címet a mesének!

Meséld el a mesét a saját szavaiddal! Színezz!

1. Írd le a szereplőket!

---

2. Számozd a mondatokat a mesének megfelelő sorrendben!

Akkorát kacagott, hogy menten kettérepedt.

Csak egy szalmaszálból volt a híd.

Tanakodtak egy darabig.

A szikra belepottyant a vízbe.

Egy nagy fekete foltot varrt a babra.

3. Írd le a mondatok mellé azt, hogy ki mondta!

Én nem próbálhatom, mert nehéz ember vagyok.

Eredj, te varga, próbáld meg.

Te úgyis könnyű legény vagy!

---

4. Húzd alá a helyes választ a mesének megfelelően! Írd le! A bab miért fekete foltos?

Azért, mert befestették.

Azért, mert a varga foltot tett rá.

Azért, mert megfőzték és foltos lett.

---

5. Mire figyelmeztetnéd a szikrát? Húzd alá! Írd le!

Arra, hogy nem bírja el a szalmahíd.

Arra, hogy meggyullad a szalmahíd.

Arra, hogy nem tud egyensúlyozni rajta.

---

6. Mire figyelmeztetnéd a babot? Húzd alá! Írd le! Magyarázd meg!

Ne legyen kárörvendő.

Figyelmeztesse a szikrát.

Együtt a szikrával könnyebben átjuthatnak.

Mátyás királyról

Mikor Mátyás királyt megválasztották, még szolgagyerek volt. A koronát az angyalok vitték el neki. Mátyás akkor is a mezőn szántogatott. Csak a nagy fényességre tekintett fel; de mivel nem tudta, hogy mi a csoda az isztekéjével odacsapott. A koronát egy kicsit eltalálta, azóta aztán ferde rajta a kereszt.

Mikor Mátyás király a Velencei-tó körül járt, sajnálkozott azon, hogy a nagy szárazságot még a nád is megsínyli.

— Iszen, uram, a lába vízben áll — szólott vissza a kocsis, aki hordozta.

Mátyás király nem válaszolt, hanem amint hazaértek, a kocsis lábát egy nagy vödör vízbe állíttatta, aztán gazdagon megvendégelte, de italt nem adott neki egy kortyot sem.
(Magyar népmese)

iszteke vagy ösztöke = vasvégű bot, mellyel szántás közben az ekevasat tisztogatják, vagy az ökröt bökdösik

Mátyás király = történelmünk egyik legnagyobb királya

Másold le a mese címét!

Meséld el azt a történetet, amelyiket a képen látod! Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Hány történetből áll a mese? Jelöld! Adj címet nekik külön-külön!

---

3. Keresd ki a meséből a válaszokat! Röviden válaszolj!

Kik vitték a koronát?

Mit csinált a mezőn Mátyás?

Mit tett a fényességgel?

Mi történt a koronával?

Mi történt a kereszttel?

---

4. Keresd ki a meséből a válaszokat! Röviden válaszolj!

a)

Miért sajnálta a király a nádat?

Mit mondott a kocsis a királynak?

Mit tett a kocsissal Mátyás?

Mivel vendégelte meg a kocsist?

---

5. Írd le más szóval!

vitték el =

---

sajnálkozott =

---

odacsapott =

---

tekintett fel =

---

6. Húzd alá a hamis állításokat! Másold le a füzetedbe!

Mátyás szolgagyerek volt.

A koronát Jézus vitte a királynak.

Mátyás a Balaton mellett járt.

A róka és a gólya

Róka koma mit gondolt, egy szép napon meghívta gólyánét ebédre. Gólyáné asszony-ság felvette legszebb ruháját, és déltájban elsétált Róka komához. Ravaszdi nagyon szívesen fogadta, azt sem tudta, hová ültesse. Telt-múlt az idő, s Gólyáné már erősen megéhezett, amikor végre-valahára asztalhoz ültek.

— Egyszerű az ebéd, de jóízű — szerénykedett Róka koma.

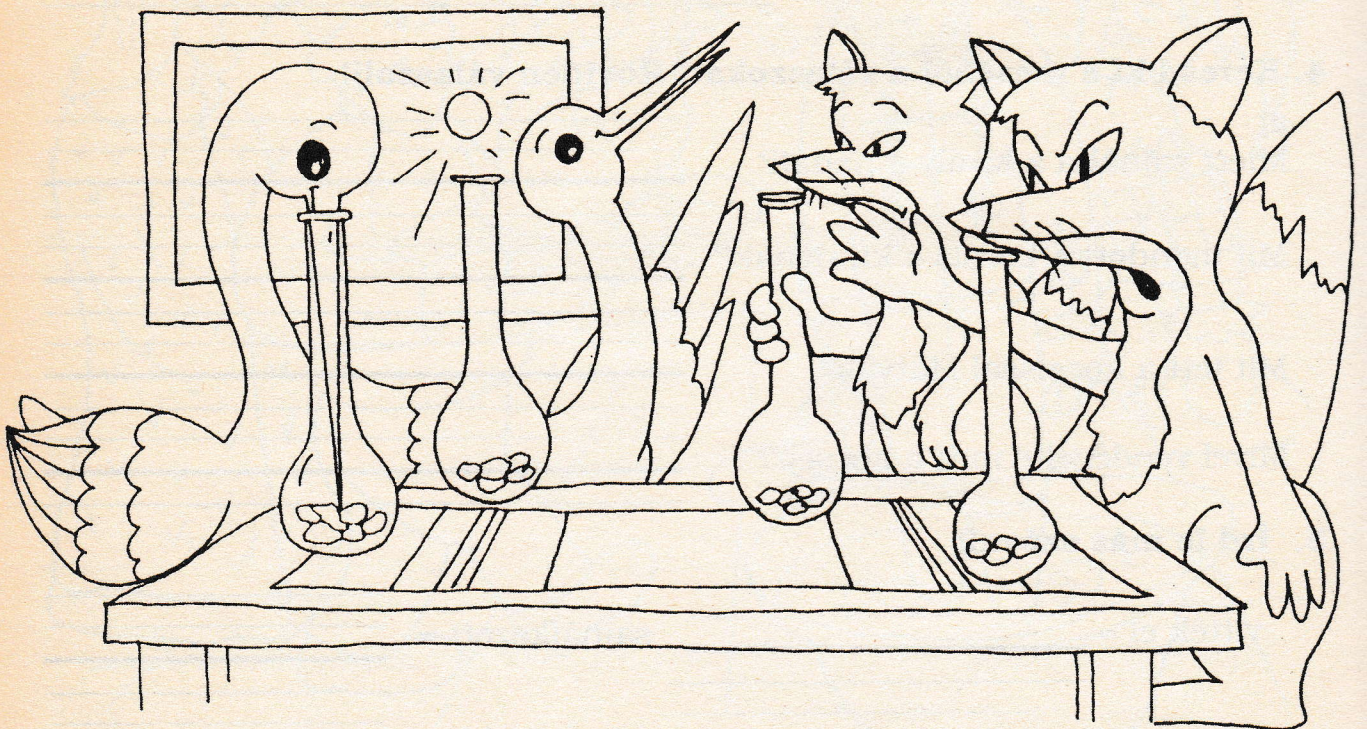
Hej, szegény Gólyáné, milyen nagy volt a megrökönyödése, amikor az ételt felszolgálták! Rókáék lapos tálban híg húslevest adtak ebédre, és Gólyáné asszonyság hosszú csőrével egy cseppet sem tudott belőle enni.

Korgó gyomorral, rosszkedvűen ment haza. Nagyon mérges volt, s megfogadta, hogy visszaadja a kölcsönt.

Egyszer meghívást kaptak Rókáék, hogy jöjjenek el Gólyáékhoz vasárnap ebédre. Fenték a fogukat, s előre örültek a jó ebédnek. Gólyáné asszonyság hosszú, szűk palackokban apró húsdarabokat adott ebédre. Róka koma egyetlenegy falatot sem tudott elérni. Gólyáné egyre kínálhatta őket:

— No, miért nem eszik, lelkem komámuram? Hát maga komámasszony? Talán nem ízlik a főztem? Róka koma és Rókáné korgó gyomorral és szégyenkezve ballagott hazafelé. Gólyáné pedig nagyszerűen mulatott azon, hogy túljárt a két ravaszdi eszén.

(Magyar népmese)

Adj új címet a mesének!

Színezz! Mesélj!

1. **Kik a mese szereplői? Húzd alá!**

2. **Keresd ki a meséből a válaszokat!**

Miben tálalták Ravaszdiék az ételt?

Miben tálalta Gólyáné az ételt?

Mit főztek Rókáék?

Mit főzött Gólyáné?

3. **Húzd alá! Hogyan ment haza a vendégségből Gólyáné, s hogyan mentek haza Rókáék? Másold le!**

4. **Számozd meg a mondatokat az események sorrendjében!**

Róka koma meghívta Gólyánét ebédre.

Gólyáné túljárt a két ravaszdi eszén.

Hosszú csőrével egy cseppet sem tudott enni.

Róka koma egyetlen falatot sem tudott elérni.

Megfogadta, hogy visszaadja a kölcsönt.

5. **Írd más szóval!**

megrökönyödik =

jóízű =

mérges =

ballag =

6. **Írd le az ellentétét!**

éhes —

legszebb —

7. **Melyik közmondás illik a meséhez? Húzd alá! Másold le a füzetedbe!**

Kong a feje az ürességtől.

Kölcsön kenyér visszajár.

Nem mind arany, ami fénylik.

A farkas, a róka meg a tyúk

Egyszer a farkas tyúkot hozott a szájában. Meglátja a róka. Kérdi tőle: — Honnan hozod ezt a tyúkot?

Azt mondja a farkas: — Gadányból. Ahogy kitátotta a száját, a tyúk elrepült. Egy idő múlva a farkas is látja, hogy a róka is hoz egy tyúkot a szájában. Kérdezi:

— Hát te honnan hozod azt a tyúkot?

A róka jól összeszorította a fogát, úgy mondta:

— Görcsönyből.

A tyúk az ő szájából nem repült el. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz! Mesélj!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

2. Honnan hozta a tyúkot a róka, s a farkas? Írd le!

3. Számozással állítsd időrendbe!

☐	A rókának sikerült a tyúkfogás.
☐	A farkas szájából elrepült a tyúk.
☐	Találkozott a róka a farkassal.
☐	A róka összeszorította a fogát.

4. Húzd alá azokat a tulajdonságokat, amelyek a rókára igazak! Írd le!

okos, buta, fortélyos, furfangos, ravasz, félénk, cseles, eszes

5. Húzd alá, írd le azokat a tulajdonságokat, amelyek a farkasra igazak!

kelekótya, eszes, buta, lassú, fűrgé, hiszékeny, együgyű, bátor

6. Írd le más szóval!

összeszorította = _____ elrepült = _____

kitátotta = _____ látja = _____

7. Melyik szólás, szólások illenek a meséhez? Húzd alá! Írd le!

Erős, mint az oroszlán.

Helyén van az esze.

Ravasz, mint a róka.

8. Az elolvasott mese hová tartozik? Húzd alá!

a) tündérmese   b) állatmese   c) csalimese   d) tréfás mese

Jézus és a pulikutyák

A juhászok mind büszkék arra, hogy Jézus őket választotta első embereknek, mert születésekor kisbárányt vittek a jászolához Betlehembe, azzal kedveskedtek neki. Mikor Jézus a földön járt, a pásztorok közül a juhász adott neki ivóvizet. Bár mindenféle szaladgáltak a birkái, és a vizeskabakja is üres volt, mégis így szólt Jézus első szavára:

— Üres a kabakom is, a birkáim is összevissza szaladgálnak, de azért az utasnak hozok.

S ezzel elment vízért, pedig nem is tudta, kivel van dolga. Miután visszajött és átadta Jézusnak a vízzel teli kabakot, a birkái után vetette magát, de Jézus ekkor rászólt:

— Várj egy kicsit! Vedd föl előbb azt a csontot!

A juhász fölvette, hát egy lábszárcsont volt.

— No, jövevény, itt van, mit akarsz vele? — nyújtotta oda Jézusnak, s már szaladt volna is a birkái után.

— Várj még! — tartotta vissza Jézus. — Előbb hajítsd el ezt a csontot!

A juhász nagy ívben elhajította, s abban a minutumban, amint földet ért, kiugrott belőle egy pulikutya, és hangos ugatásba kezdve összeterelte a nyáját. Azóta a juhászok helyett a pulik végzik a terelést, mert Jézus a nehéz szolgálat alól felmentette őket. *(Magyar népmese)*

kabak = tökfélék borszerű héjú termése, vizet tartottak benne

Adj új címet a mesének! Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Mely szereplők hiányoznak a képről? Írd le!

---

3. Hol játszódhat a történet? Írd le!

---

4. Számozással jelöld a helyes sorrendet!

Elment vízért a juhász.

Mindenfelé szaladgáltak a birkák.

Összeterelte a nyáját a pulikutya.

A juhász elhajította a csontot.

A csontból pulikutya lett.

5. Keresd ki a meséből a válaszokat! Írd le!

Mire büszkék a juhászok?

Mit kért Jézus a juhásztól?

Mit vett föl a juhász a földről?

Mit kellett vele tennie?

Mi történt a csonttal?

---

6. Melyik közmondás illik a mesékhez? Húzd alá! Írd le!

Többet észzel, mint erővel.

Jótett helyébe jót várj!

Nagy úrral, bolonddal nem jó tréfálódni!

A szárnyasok királyválasztása

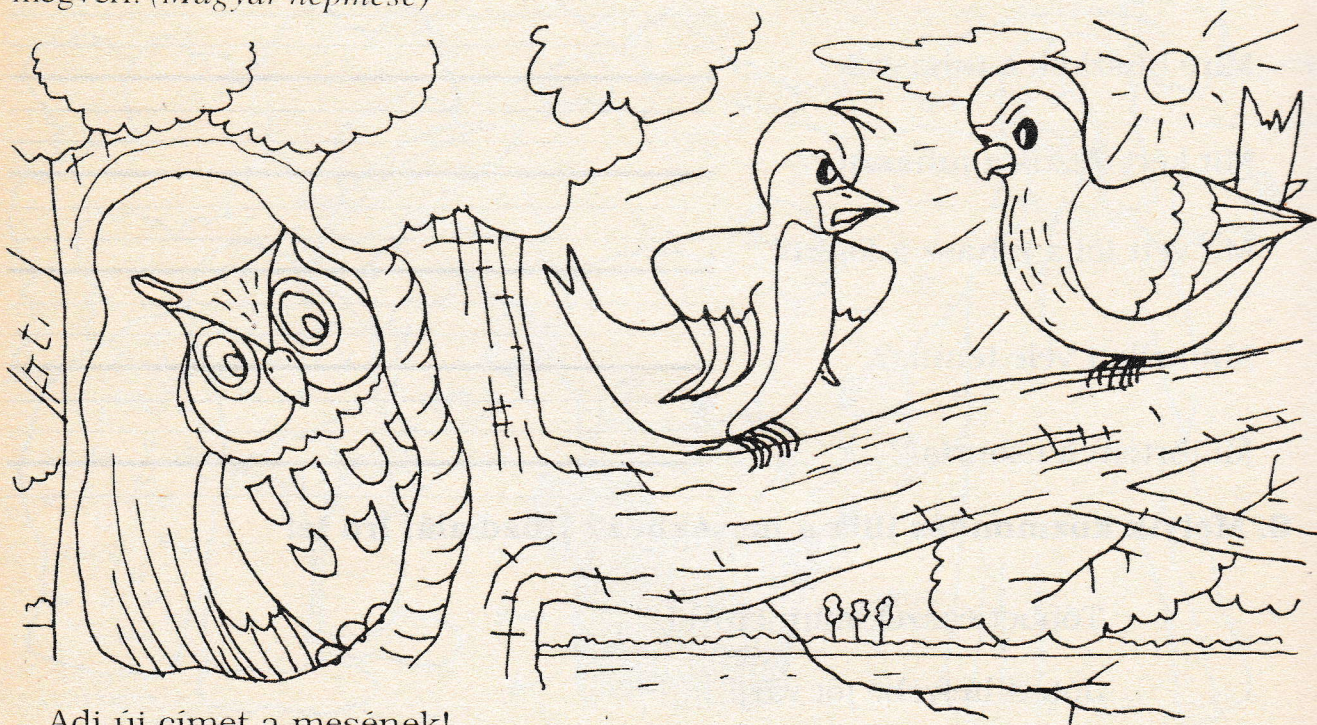
A szárnyasok összegyűltek, hogy királyt válasszanak. A sas elgondolta, hogy majd ő lesz a király, de a többiek azt mondták, hogy az legyen a király, aki a legmagasabbra felszáll.

Az ökörszem a sas szárnya alá bújt. Mikor aztán a nagy madarak felszálltak annyira, hogy már nem bírtak feljebb szállni, akkor az ökörszem kiszállt a sas szárnya alól, és fölszállt a legmagasabbra, ő lett a király.

Mikor megtudták a madarak, hogyan nyert az ökörszem, elkezdték zavarni, hogy majd agyonütik a hamisságáért: szégyellték, hogy a legkisebb állat a király. Addig kergették, amíg az ökörszem talált egy rózsabokrot. Amilyen kicsi volt, el tudott bújni a tövisek közé. Oda a többiek nem bírták követni.

Azt mondták: — Elég lesz, ha csak egy lesi. Ha meglátja, hogy kijön, fogja meg, vagy adjon hírt a többieknek. Odaállították a legnagyobb szeműt, a baglyot! A bagoly örködött is egy jó darabig, de azután nagyokat pislantott, s elszunyókált. Mikor az ökörszem kiszállt, nem látta meg. Most meg már a baglyot akarták megverni, mert elszalasztotta az ökörszemet.

A bagoly elbújt, s azóta nem mert nappal járni, mert ha a többi madár meglátja, megveri. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz! Mesélj!

1. Írd le a mese szereplőit!

---

2. Keresd ki a meséből a válaszokat!

Miért gyűltek össze a madarak?

Ki lehetett a király?

Hová bújt el először az ökörszem?

Hová bújt el másodszor az ökörszem?

Ki vigyázott az ökörszemre?

Mit csinált a bagoly?

---

3. Az igaz állítást húzd alá a mese alapján! Írd le!

Az ökörszem tudott a legmagasabbra repülni.

Az ökörszem elbújt a fűzfa ágai közé.

Az ökörszem lett a király élete végéig.

---

4. Kösd össze a tulajdonságokat a szereplők nevével!

	eszes	
félős	<u>ökörszem</u>	furfangos
ügyes	<u>bagoly</u>	lusta
talpraesett	álmos	csalafinta

5. Az olvasott mese hova tartozik? Karikázd be a megfelelő számot!

a) tündérmese   b) állatmese   c) tréfás mese   d) láncmese

6. Írd le más szóval!

kiszállt = _____ megverni = _____

7. Számozd meg a szavakat olyan sorrendben, ahogy a mesében szerepelnek. Másold le a füzetedbe!

agyonütik   összegyűltek   felszáll   odaállították   bújt   megtudták

A vadgalamb és a szarka

Tudod-e, miért nem ért a vadgalamb a fészekcsináláshoz? Miért rak olyan hitvány fészket, hogy csak néhány szál száraz ágból van összetákolva? Elmondom én.

A vadgalamb kérte a szarkát, hogy tanítsa meg őt a fészekrakásra, mert ebben a szarka igen nagy mester, s olyan fészket tud csinálni, hogy ahhoz a héja az ölyv hozzá nem fér. A szarka szívesen elvállalta a tanítást, s fészekrakás közben, míg egy-egy gallyat a helyére illesztett, mindig mondogatta a maga módján.

— Csak így, csak úgy! Csak így, csak úgy!

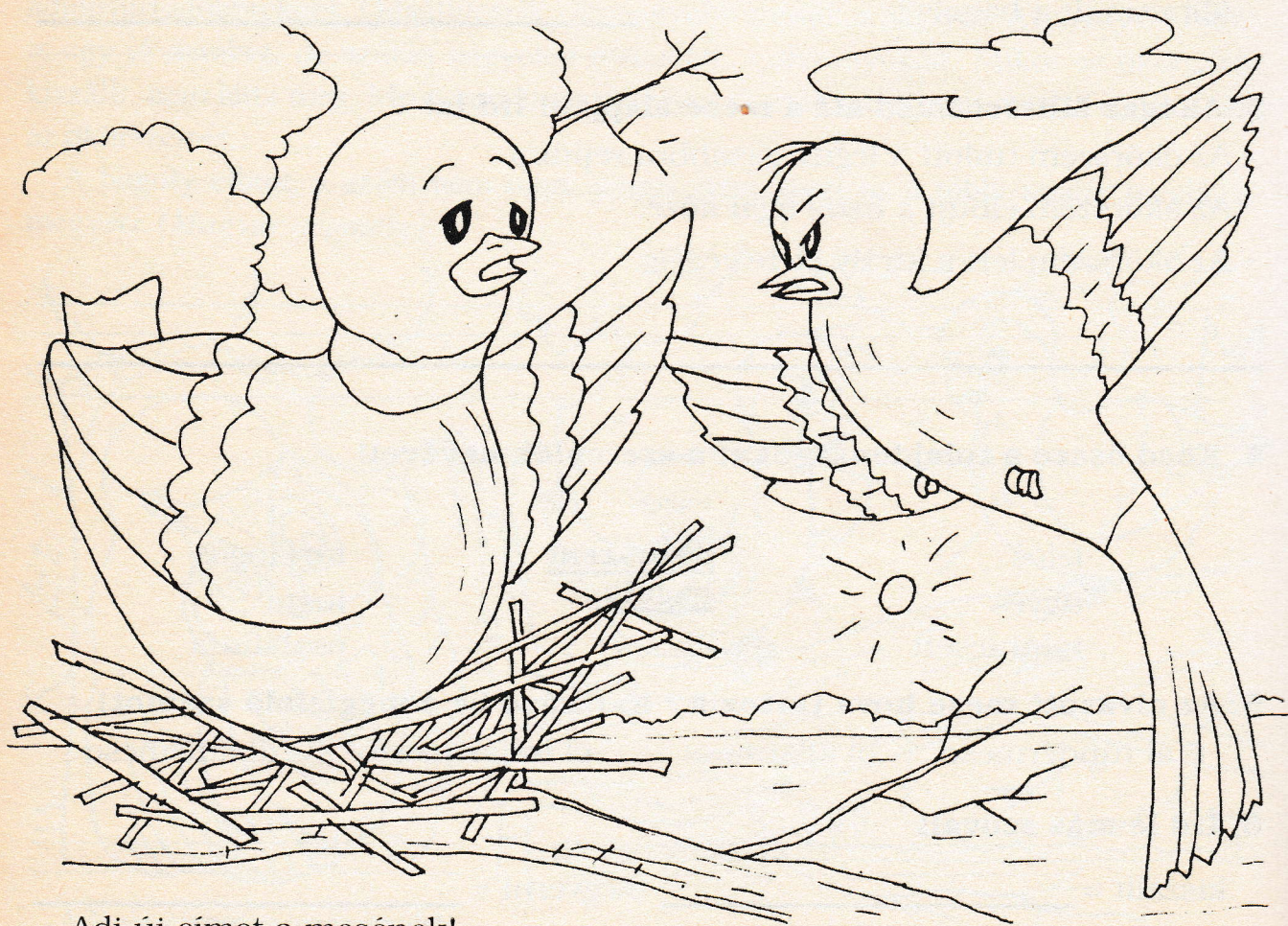
A vadgalamb erre mindig azt felelte:

— Tűdom, tűdom, tűdom!

A szarka elhallgatta egy darabig, de utoljára megharagudott.

— Hát ha tudod, csináld!

S otthagya a fészket fele munkájában. A vadgalamb azóta sem tudott aztán ebből a mesterségből többet megtanulni. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Számozással állítsd időrendbe a mondatokat!

A vadgalamb azóta sem tud fészket készíteni.

A vadgalamb kérte a szarkát, tanítsa meg őt a fészekrakásra.

A szarka munka közben mondogatta – Csak így, csak úgy!

A vadgalamb mindig felelt a szarkának – Tűdom, tűdom, tűdom!

A szarka megharagudott.

3. Keresd ki a meséből a válaszokat!

Mire kérte a vadgalamb a szarkát és miért?

Miből készült a fészek?

Mit mondogatott a szarka?

Mit felelt rá a vadgalamb?

---

4. Miért hagyta abba a szarka a fészekrakást? Húzd alá a helyes választ!

- a) mert elhívták vendégségbe
- b) mert mérges lett a vadgalamb okoskodásától
- c) mert már megtanulta a vadgalamb

5. Írd le más szóval!

hitvány = _____ összetákolva = _____

6. Olvasd el a hosszú szavakat, majd szótagolva másold le!

fészekcsinálás, összetákolva, elvállalta, mondogatta, elhallgatta, gallyat

---

Az okos lány

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy molnárnak egy takaros, okos lánya, ki olyan okos volt, hogy hetedhét országra elment a híre.

Meghallja ezt a király. Odaizent, hogy van neki a padlásán százesztendős kendere, fonja meg azt selyemcérnának. A leány visszaizen, hogy van nekik egy százesztendős sörvénykerítésük, csináltasson a király abból aranyorsót, akkor szívesen megfonja az aranyfonalat, mert azt csak nem kívánhatja a király, hogy a drága aranyfonalat haszon-talan faorsón fonja meg. Tetszett a királynak a felelet.

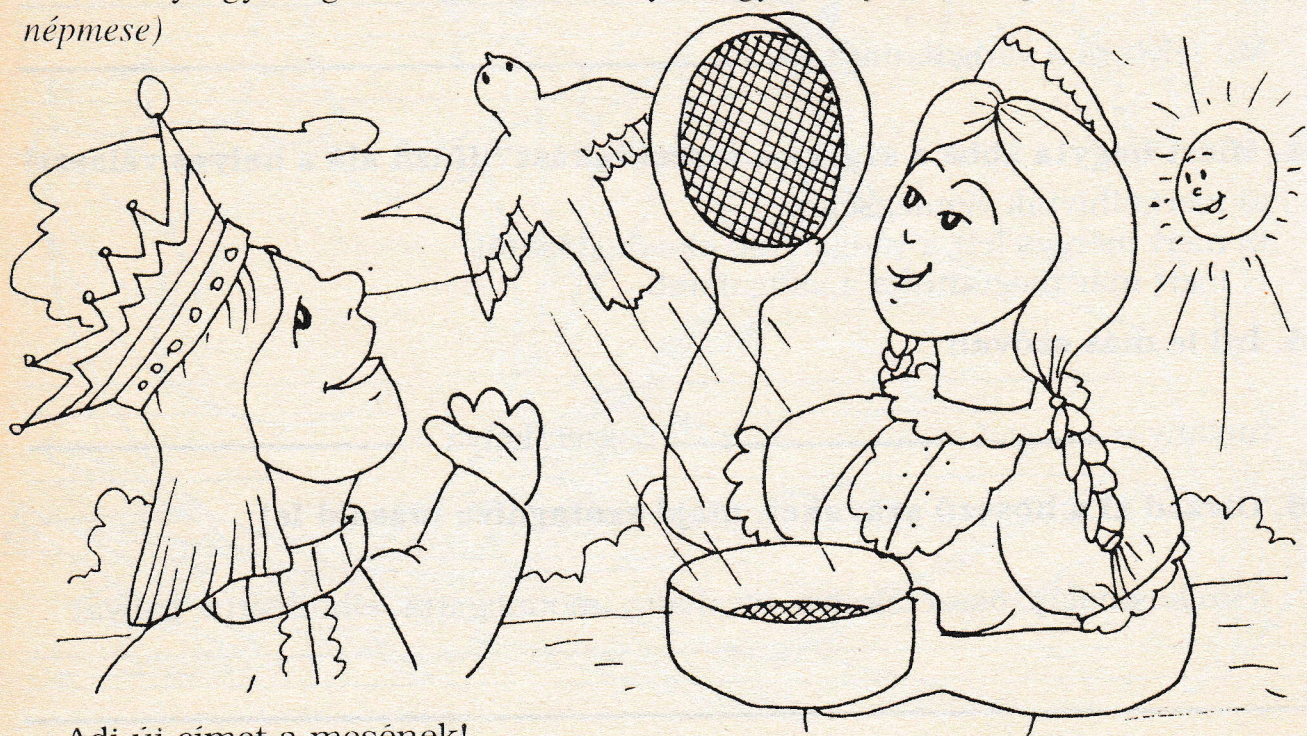
Megint izent a leánynak, hogy van neki a padláson egy lyukas korsója, foldozza meg, ha tudja. Megint visszaizent a leány, hogy fordíttassa ki a király a korsót, mert az öregapja se hallott olyat, hogy színéről foldoztak volna meg valamit. Ez a felelet még jobban megtetszett a királynak.

Most meg már azt izente, hogy menjen el a leány őhöz, de menjen is meg ne is; köszönjön is meg ne is, s vigyen is ajándékot meg ne is.

Erre a leány elkérte az apjától a szamarát, felült a hátára, s úgy ment a király elébe. Otthon egy galambot megfogott, két szita közé tette, és elvitte magával.

Mikor aztán a király elébe ért, egy szót sem szolt, hanem meghajtott magát, aztán a galambot a szita közül elrepítette. Úgy aztán ment is, nem is; köszönt is, nem is; vitt is ajándékot, nem is.

A király úgy megszerette az okos lányt, hogy mindjárt feleségül vette. (*Magyar népmese*)

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Írd le a mese szereplőit!

---

2. Keresd meg a vázlatpontokhoz tartozó részeket az olvasmányban! Jelöld a számokkal!

- I. A molnár leánya
- II. 1. A király első kívánsága
2. A király második kívánsága
3. A király harmadik kívánsága
- III. Az esküvő

3. Válaszolj a kérdésekre a meséből! Írd le!

Milyen volt a molnár lánya?

Mit üzent először a király a lánynak?

Mit üzent másodszorra a király a lánynak?

Mit üzent harmadszorra a lánynak?

---

4. Írd le az ellentétét!

okos – _____ takaros – _____

5. Írd le a szavakat a füzetedbe! Mondd magadban szótagolva, miközben írod!

meghallja, fonja, csináltasson, lyukas, foldozza, fordíttassa, hallott, megfogott, tette, elvitte, meghajtotta, elrepítette, megszerette

6. Melyik közmondás illik a mesére? Húzd alá? Írd le a füzetedbe!

Hamar munka ritkán jó!

Ki dolgozni nem szeret, nem érdemel kenyeret!

A tudomány a szegénynek is palotát rak.

A furulyavevés

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gazdag, büszke, ágáló ember. Egyszer elküldte a két kisfiát a szomszéd faluba a vásárba, hogy vásároljanak maguknak egy furulyát. Az ember tudta, hogy egy-egy furulya ára négy-öt forint, de a gyerekeknek adott nyolc-nyolc forintot, hogy vegyenek maguknak valami nyalánkságot is. Ment a két fiú nagy büszkén, találkoztak másokkal, szegény gyerekekkel is, akiknek csak egy vagy két forintjuk, vagy éppenséggel egy sem volt. Nagyon nagyra volt a két fiú, hogy önekik milyen sok pénzüik van.

Mikor odaértek a vásárba, megtalálták a furulyaáruló embert. Azt kérdi a nagyobb fiú:

— Mit kér egy ilyen furulyáért?

Hát az ember adta volna négyért is, de gondolta, hogy ötöt kér, s aztán egyet elenged. Öt forintot kért. A fiú nézegette egy kicsit a furulyát, s azt kérdezte az embertől:

— Ideadja nyolcért?

Az ember nagyot nézett, de gyorsan rámondta:

— Add ide a pénzt!

— Az öcsémnek is ad egyet nyolc forintért?

— Add ide a pénzt!

Odaadták, megkapták a furulyákat, s elkezdték fújni. Odamentek a többi gyerekekhez, s dicsekedve mondták:

— Lám, hogy becsaptam az embert — azt mondja —, öt forintot kért, s én elcsaltam nyolcért!

Úgy aztán a hír eljutott haza az apjukhoz is. Az lesütötte a fejét, s szégyellte magát, hogy neki milyen buta fiai vannak. Mái is élnek, ha meg nem haltak! (*Magyar népmese*)

ágáló = nagyhangú, izgága, hadonászó, vitázó

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Hol játszódik a történet? Húzd alá!

óvoda, vásár, autó, város, iskola, játszótér

3. Számold meg helyesen a vázlatpontokat, majd jelöld a mesében is!

Az apa szégyene

Furulyavásárlás

Indulás a vásárba

4. Keresd ki a meséből a válaszokat!

Mit vett a két fiú a vásárban?

Hány forintot kért az ember a furulyáért?

Mennyit fizettek a fiúk a két furulyáért?

Miért szégyenkezett a fiúk apja?

---

5. Húzd alá az igaz állítást! Írd le!

A fiúk túljártak a furulyaáruló ember eszén.

A fiúk büszkélkedtek a szegény gyerekek előtt.

Az apa büszke a két okos fiára.

---

6. Húzd alá, melyek azok a szólások, amelyek igazak a mesére! Írd le!

Káposztalé van a fejében.

Kong a feje az ürességtől.

Ravasz, mint a róka.

Halad, mint a rák.

---

7. Írd le más szóval!

vásároljanak –

---

nézegette –

A bolond szerencséje

Volt egyszer egy király. Egyetlen lánya volt, kihirdette, hogy ahhoz adja feleségül, aki olyat tud hazudni, amit a király sem hisz el.

Meghallotta ezt két szegény testvér, s elindultak szerencsét próbálni, az egyik okos volt, a másik meg bolond, olyan félnótás szegény. Útközben találtak egy lyukas serpenyőt, ez átlépte, amaz felvette.

Aztán találtak egy fadugót is. A bolond felvette, hogy azzal majd bedugja a serpenyőt, s abban főzik a lakodalmi csigalevest. Előbb a bátyja állt a király elé. Azt hazudta, hogy az ő apjának olyan óriási nagy szénaboglyája van, hogy mikor a kötelet átdobják rajta a villával, olyan sokáig volt a villa a levegőben, hogy egy madár fészket rakott rá, kiköltötte a fiókáit, és el is szálltak, mire a túloldalon leért. A király erre azt mondta:

— Nagy a világ, megeshetett ez is.

Máris ment a bolond. Nevették, kérdi tőle a király:

— Mit akarsz azzal a lyukas serpenyővel?

Azt mondja rá a bolond:

— Az igaz, hogy lyukas, de itt a dugó. Bedugjuk, s ebben főzzük a lakodalmi csigalevest.

Nevették, de mondta tovább:

— Legelőször a királykisasszonynak mondanék valamit!

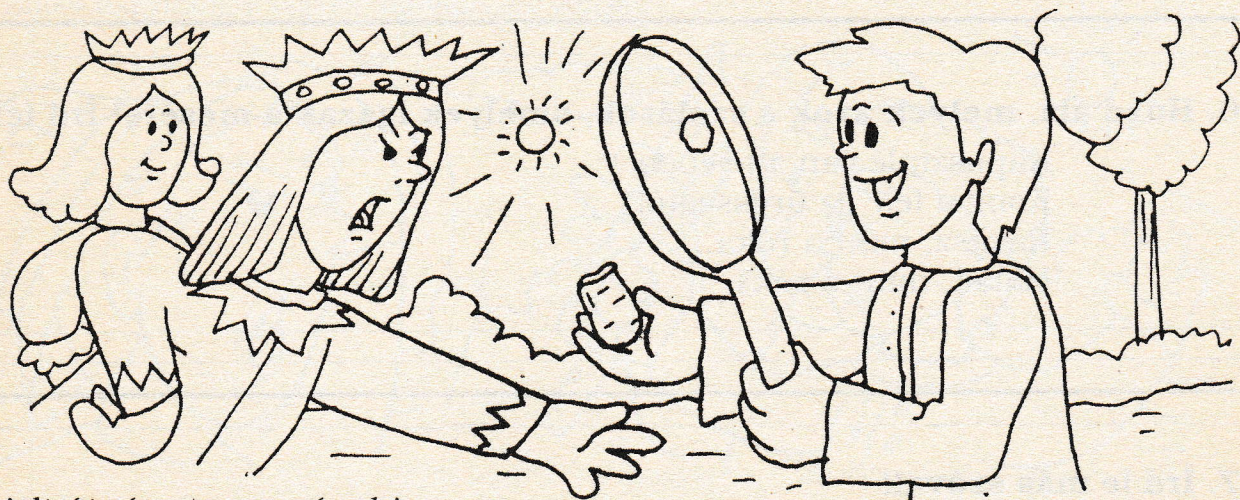
— Mondjad! Mondjad!

— Azt mondanám, hogy az apja itt a legnagyobb tolvaj, és ő maga is megéri a pénzét!

— Hazudsz, ez már biz isten nem igaz! — kiáltott rá mérgesen a király.

— Na, ha nem igaz, akkor máris menyasszony a lánya, főzhetjük a csigalevest!

A király mást nem tehetett, beleegyezett a házasságba, s boldogan éltek mind, ha meg nem haltak. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Meséld el azt a jelenetet, amelyet a képen láatsz! Színezz!

1. Írd le a szereplőket!

---

2. Ki hiányzik a képről? Írd le!

---

3. Számozással jelöld a helyes sorrendet!

Meghallotta a hírt a két szegény testvér.

Nevették a bolond fiúk.

A bolond felvette a serpenyőt és a dugót is.

A király beleegyezett a házasságba.

4. Egészítsd ki a mondatokat!

Olyan _____ nagy szénaboglyája van, hogy mikor a _____
_____ átdobják rajta a _____, olyan sokáig volt a
villa a levegőben, hogy egy madár _____ rakott rá,
kiköltötte a fiókáit, és elszálltak, mire a túloldalon _____. Azt
mondanám, hogy az _____ itt a legnagyobb _____
_____ és ő maga is _____ a pénzét!

5. Csak a hamis állítást húzd alá! Írd le!

A királynak volt három lánya.

A bolond fiú elnyerte a királykisasszony kezét.

A király az okos fiú történetét nem hitte el.

---

6. Mi a véleményed a bolond fiúról? Írd le saját szavaiddal!

---

7. Tagold szavakra a mondatokat! Húzd alá a szövegben a mondatokat!

Voltegyszeregykirály.

Aztántalálta kegyfadugótis.

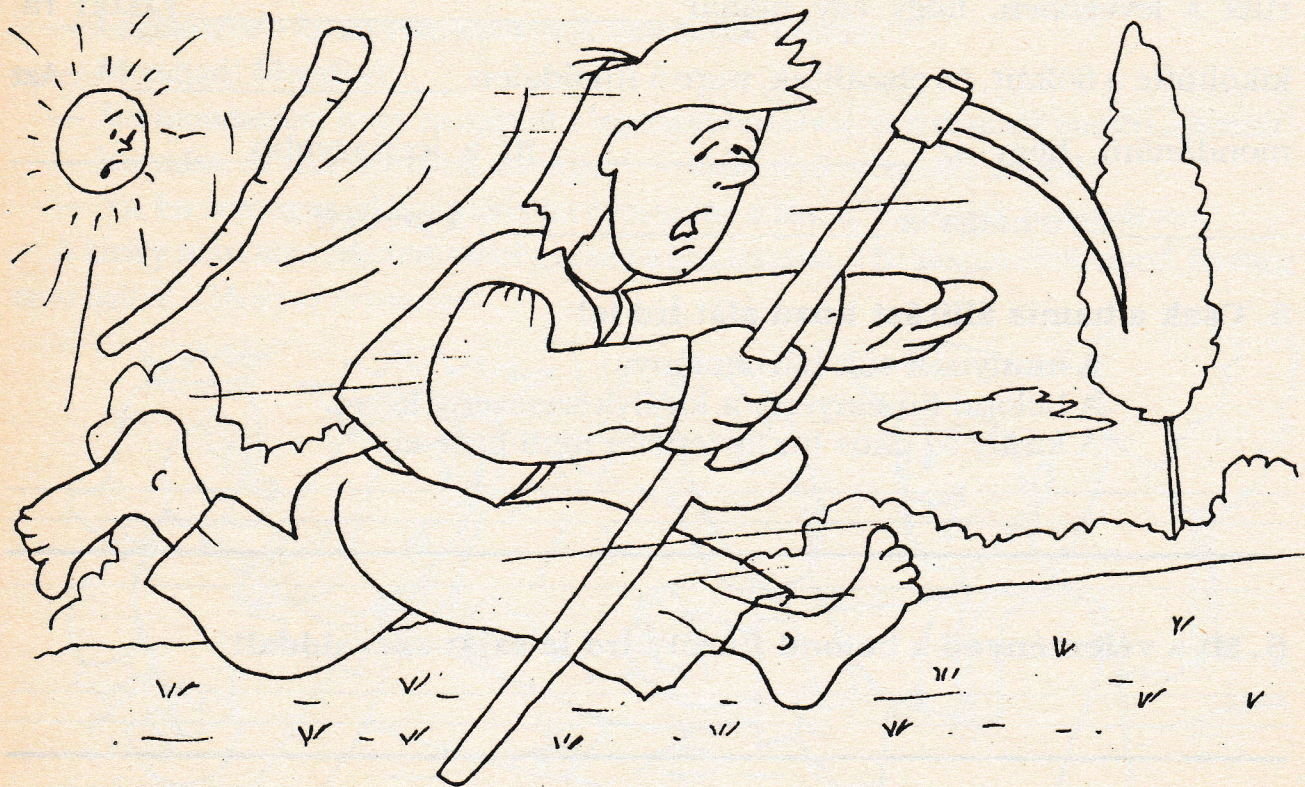
Hazudszezmárbizistennemigaz!

Jakab meg a zab

Hol volt, hol nem volt, talán nem is volt, volt a világon egy ember, s annak volt egy fia, Jakabnak hívták.

Egyszer az apja kiküldte Jakabot, hogy arassa le a zabot. De Jakab nem aratta le a zabot. Ekkor az apja kiküldte a botot, hogy verje meg Jakabot, mert nem aratja le a zabot. De a bot nem verte meg Jakabot, hát kiküldte az apja a tüzet, hogy égesse meg a botot, mert nem verte meg Jakabot. De a tűz nem égette meg a botot, erre kiküldte a vizet, hogy oltsa el a tüzet, mert nem égette el a botot. A víz nem oltotta el a tüzet, ekkor kiküldte a bikát, hogy igya meg a vizet, mert nem oltja el a tüzet. A bika nem itta meg a vizet, ezért kiküldte a mészárosot, hogy vágja le a bikát, mert nem issza meg a vizet. A mészáros nem vágta le a bikát, ezért kiküldte az egeret, hogy rágja el a mészáros gatyamadzagját, mert nem vágta le a bikát. Az egér nem rágta el a mészáros gatyamadzagját, mire Jakab apja kiküldte a macskát, hogy fogja meg az egeret, mert ez nem rágja el a mészáros gatyamadzagját.

A macska kiment, megfogta az egeret, az egér elrágta a mészáros gatyamadzagját, a mészáros levágta a bikát, a bika megitta a vizet, a víz eloltotta a tüzet, a tűz megégette a botot, a bot megverte Jakabot. Jakab meg learatta a zabot. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Számozással jelöld a helyes sorrendet az üres keretben! Színezz!

1. Sorold fel a mesében szereplő

élőlényeket

tárgyakat

2. Mit nem csináltak? Írd mellé!

Jakab – nem aratta le a zabot

bot –

tűz –

víz –

bika –

mészáros –

egér –

3. Tagold szavakra a mondatot! Írd le a füzetedbe!

Egyszer az apja kiküldte Jakabot, hogy arassale az abot.

4. A mesét lehetne folytatni. Találj ki még szereplőket, történetet! Írd le!

A macska nem fogta meg az egeret.

5. Írd le más szóval!

kiküldte –

égesse el –

verje meg –

vágta le –

6. Keresd a párját! Kösd össze!

zabot, tüzet, arat, olt, vizet, bot, issza, veri

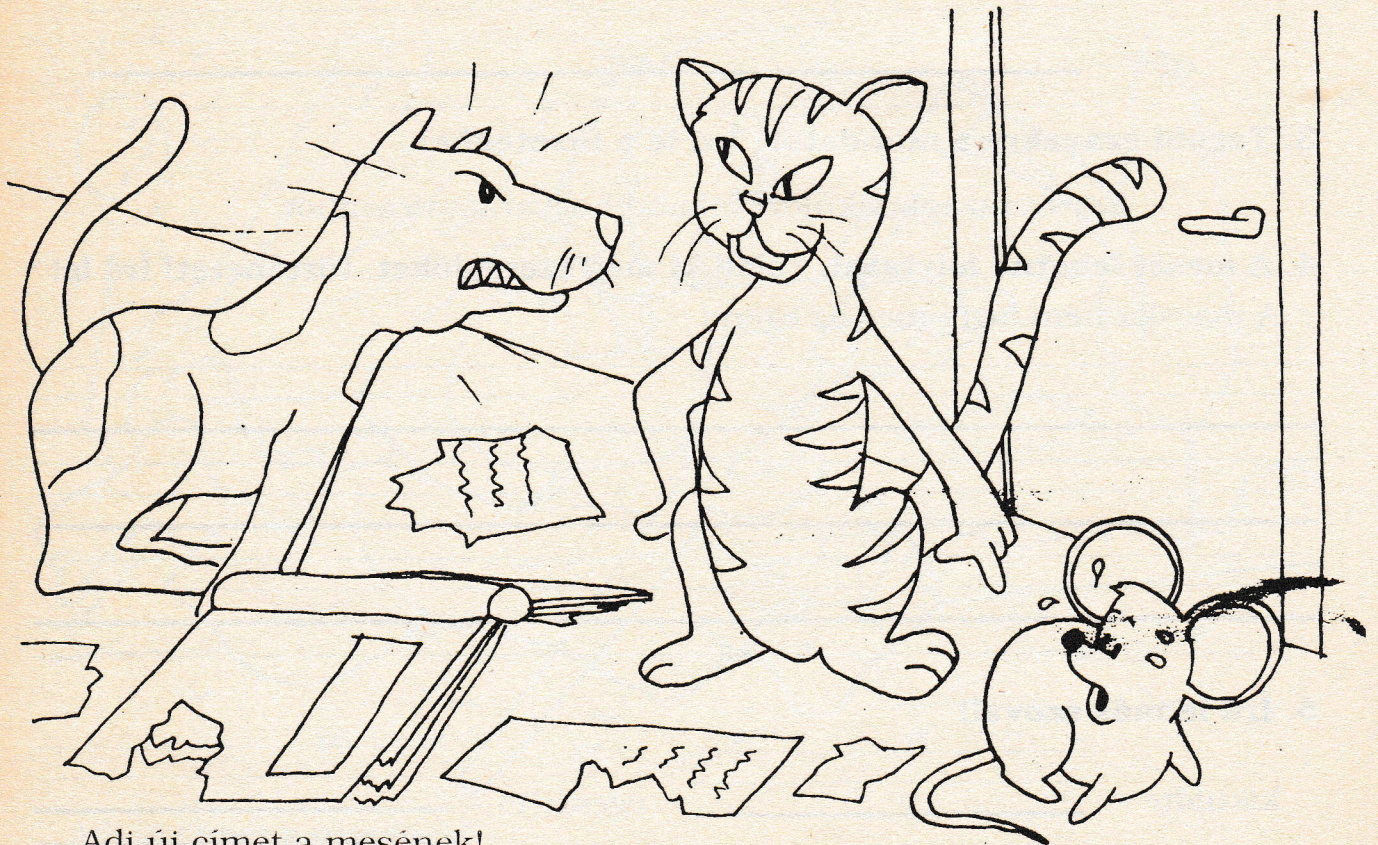
A kutya, a macska, meg az egér

Valamikor régen volt a kutyának egy könyve. Félt szegény, hogy elveszti, azért elment minden állathoz, hogy őrizzék meg neki, de biz azok nem vállalták el. Utoljára, mit tehetett egyebet, mit nem, elment a macskához. Még akkoriban ők jó barátságban voltak egymással, és a macska sok kérésre elvállalta a könyv őrzését.

A macska sok ideig őrizte, de utoljára csak megunta. Gondolta magában, hogy felteszi a gerendára. Ott nem lesz semmi baja. S csakugyan fel is tette. Az egér, amint meglátta a könyvet, odament és elrágta. Nem sok idő múlva kéri a kutya a könyvet. A macska felmegy a gerendára, s lehozza.

A kutya csak bontogatja, lapozgatja, hát látja, hogy csupa rongy. Kérdi a macskát, hogy mit csinált vele? Az elmondja az egész históriát, s a kárért az egeret okolja. De a kutya se hagyta annyiban a dolgot: megfogadta, hogy ahol csak egy macskát lát, nem kíméli.

Ám a macska is megharagudott az egérrre, s azóta üldözi a kutya a macskát, a macska pedig az egeret. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Számozással jelöld a helyes sorrendet!

A macska elvállalta a kutya könyvének őrzését.

Jó barátságban volt a macska a kutyával.

A macska a gerendára tette a könyvet.

Az egér elrágta a könyvet.

A macska megharagudott az egérre.

3. Egészítsd ki a mondatokat!

A kutya megfogadta, hogy ahol csak egy _____ lát, nem kíméli.

A macska is megharagudott az _____

4. Keresd ki a meséből a válaszokat! Írd le!

Mit féltett annyira a kutya?

Ki vállalta el a könyve megőrzését?

Miért haragudott meg a macska az egérre?

Hova ment fel a macska, hogy lehozza a könyvet?

5. Tagold a szöveget mondatokra! Ügyelj a mondatkezdő nagybetűkre és a mondat végi írásjelre! Írd le helyesen!

Amacskasokideigőriztedeutoljáracsakmeguntagondoltamagábanhogymegfeszítiagerendára.

---

6. Írj a kutyára, macskára, egérre jellemző tulajdonságokat a mese alapján!

kutya

macska

egér

A szekszárdi bor

Három szekszárdi szőlősgazda került egy pincészeren együvé. Pár pohár bor után azzal dicsekedtek, hogy nekik van a legjobb boruk a szekszárdi határban.

Az első gazda azt mesélte, hogy mikor az anyósa halálos beteg volt, éppen akkor ért haza egy csutora kadarkával. A néninek már annyi ereje nem volt ugyan, hogy az ajkához emelhesse volna a poharat, mégis rögtön meggyógyult a bor láttára.

A másik szőlősgazda elmondta, hogy amikor a komája temetése volt, ő éppen bort fejtett, mert a temetésről mit sem tudott. Ott ment el a halotti menet a pince előtt, amikor megpillantotta a gyászoló közönséget és a koporsóban fekvő komát. Rögtön megállította a menetet, töltött egy pohár bort a rubinvörösből, felnyitotta a koporsót, és ráköszöntött a komára: — Édes egy komám, mielőtt végleg elválnánk, koccintsunk egyet utoljára. Erre a koma kikelt a koporsóból, a pohár után nyúlt, és fenéig kiitta.

A harmadik szőlősgazda azt mondta: — Ez még mind semmi. A múltkoriban a boraimat vizsgáltam, és megittam egy pohár bikavért. Ügyetlenül tartottam a poharat, néhány csepp kilötyögött belőle, erre az ászokfa alól egy egér szaladt elő, és hirtelen nyalni kezdte a lecsepegett bort. A borozás után az egér jókedvre derült, fölugrott a hordóra, összeverte a bokáját, kipödörte a bajsát, és a legnagyobb bámulatomra elrikkantotta magát: „Hol az a híres macska? Hadd fektessem két vállra!” (Magyar népmese)

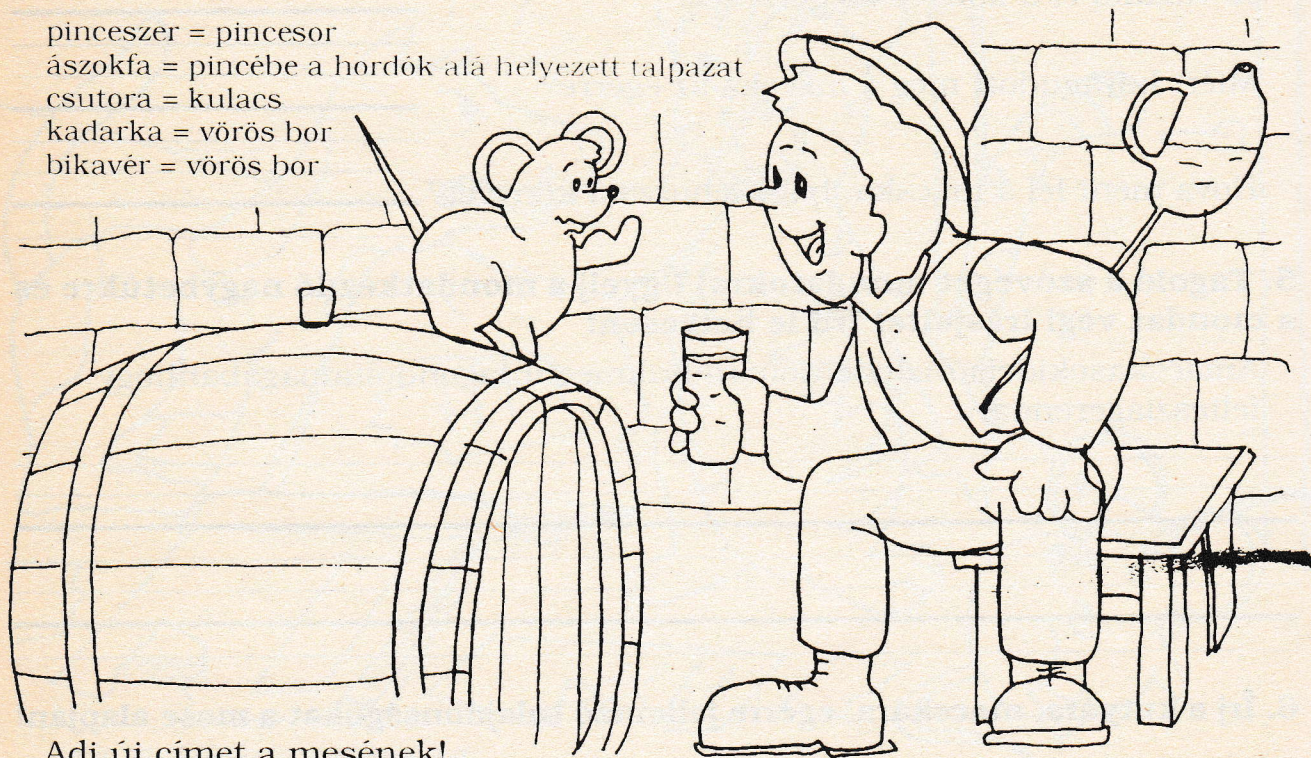
pincészer = pincesor

ászokfa = pincébe a hordók alá helyezett talpazat

csutora = kulacs

kadarka = vörös bor

bikavér = vörös bor

Adj új címet a mesének!

Meséld el azokat a jeleneteket, amelyeket nem látod a képen! Színezz!

1. Kik a mese főszereplői? Írd le!

---

2. Hol játszódik a történet? Írd le!

---

3. Keresd meg az olvasmányban az alábbi vázlatpontokhoz tartozó részeket! Jelöld!

I. Három szőlősgazda poharazgatása

II. 1. Első gazda meséje

2. Második gazda meséje

3. Harmadik gazda meséje

4. Keresd ki a meséből a válaszokat!

a) Ki volt halálos beteg? _____

Mivel érkezett haza a szőlősgazda? _____

Miért gyógyult meg a néni? _____

b) Kinek volt a temetése? _____

Mit csinált a gazda a gyászoló menettel? _____

Mit csinált a koporsóval a gazda? _____

c) Milyen bort ivott a harmadik szőlősgazda? _____

Ki nyalakodta a kifolyt bort? _____

Hova ugrott az egér? _____

Mit csinált az egér a bokájával? _____

Mit csinált az egér a bajuszával? _____

5. Mit rikkantott az egér? Másold le!

---

6. Írd le más szóval!

megpillantotta = _____ tartottam = _____

_____

A mezei egér

A szegény mezei egér megunta a mezőn lakást. „Hej — sóhajtozott magában —, mennyivel jobb dolga van a háziegérnek! Eső, szél, hideg nem sanyargatja, nem is éheznek.” Egyszer rászánta magát a nagy utazásra, s meg sem állott, míg a faluba nem ért: ottan betért egy házhoz, s nagy hirtelen beszaladt a padka alá. A házi egér éppen szundikált a jó melegben.

— Adjon isten jó napot, házi egér!

— Adj isten, mezei egér!

— Hát te minek jöttél?

— Annak, hogy adj szállást! Keserves az élet a mezőn, sokat kell ázni-fázni, sanyarogni.

— Elhiszem neked, de ne hidd, hogy olyan jó dolgom van. Sokat éhezem én is.

— Mégiscsak úri dolgod van az enyémhez képest — mondta a mezei egér. — Szoríts egy kis helyet nekem.

— Nem lehet, lelkem, hanem eredj fel a padkára, ott lakik a herceg, talán az ad szállást.

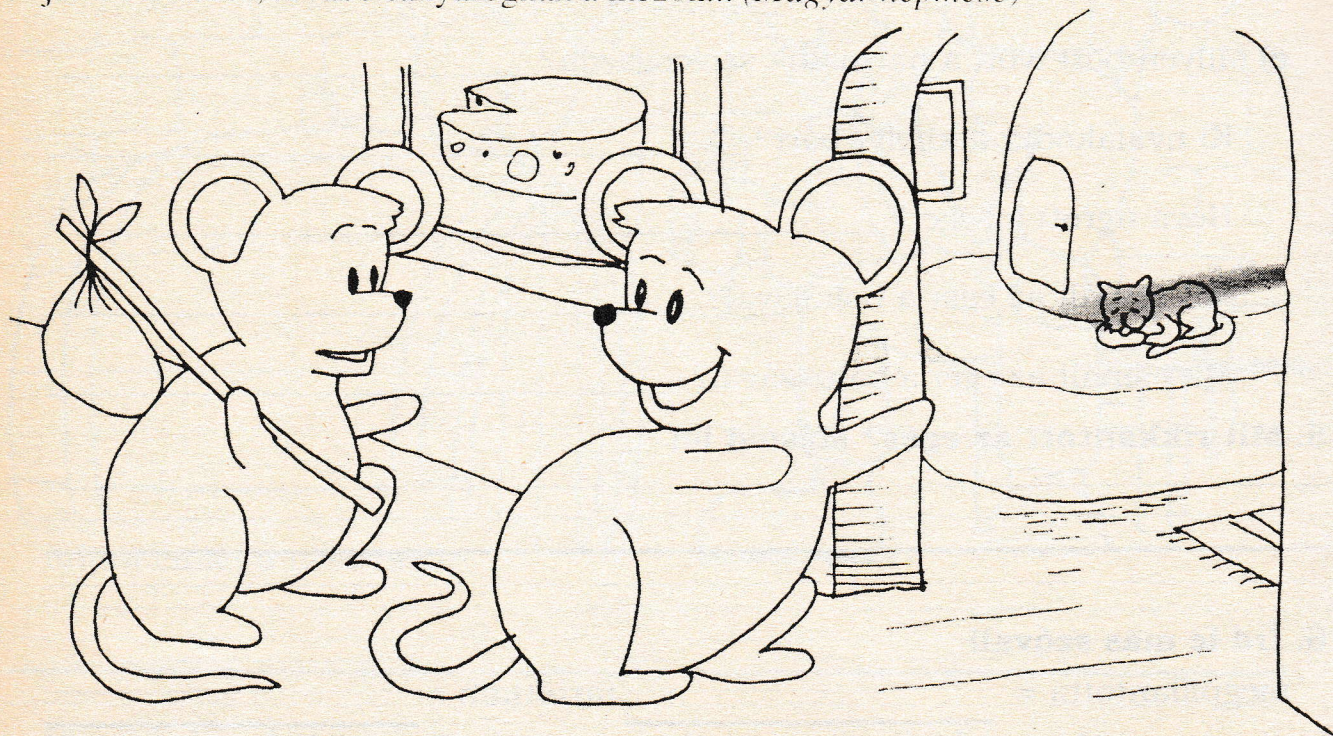
Felmegy az egér, s hát csakugyan ott volt a herceg, mármint a macska. Aludt, mint a bunda. Leszól a mezei egér a házi egérhez:

— Nem merem megszólítani, alszik a herceg.

— Ne is szólítsd, hanem dugd a farkincádat az orrába, s mindjárt felébred.

A mezei egér megfogadta a házi egér tanácsát. De bezzeg felébredt a herceg, s ahogy meglátta az egeret, hamar bekapta. Úgy kell neked, te oktondi! Minek jöttél ide, ha nem tudsz bánni a herceggel — kacagott a házi egér.

Híre ment a szomorú esetnek a mezei egerek országában, s azóta egy mezei egér se jön be a házba, tovább sanyarognak a mezőn... (Magyar népmese)

Színezz! Mesélj!

1. Kik a szereplők? Írd le!

2. Hol játszódik a történet? Írd le!

3. Keresd ki a kérdésekre a választ a meséből!

Mit csinált a házi egér? _____

A mezei egér mit unt nagyon? _____

Hová küldte a házi egér a mezei egeret? _____

Mit csinált a herceg? _____

Mit csinált a herceg a mezei egérrel? _____

4. Ki mondta? Kösd össze!

házi egér

Hát te minek jöttél?
Szoríts egy kis helyet nekem!
Keserves az élet a mezőn.
Sokat éhezem én is.
Dugd a farkincádat az orrába!
Úgy kell neked!

mezei egér

5. Kösd össze a tulajdonságokat!

lusta

csaló

kárörvendő

bajbajutott

hazug

furfangos

bugyuta

házi egér

mezei egér

macska

hiszékeny

alattomos

buta

leleményes

oktondi

éhes

találékony

6. Írd le más szóval!

betért = _____

szundikál = _____

beszaladt = _____

felébredt = _____

7. Keresd a meséből szavakat a szókeretekbe! Pótold a hiányzó betűket!

s		h		j	t		z		t	t
---	--	---	--	---	---	--	---	--	---	---

s	z		l		t	s	d
---	---	--	---	--	---	---	---

Miért vörös a róka?

Folydogált valahol egyszer egy kis patak, amelyben vidáman úszkáltak a rákok. A közelben, a patak mellett sűrű bozótos nőtt. Benne rókák tanyáztak.

A meleg nyári napon nagyon megszomjazott az egyik, és lement a folyócskához vizet inni. Ahogy szürcsöli a friss vizet, látja ám, hogy a vízben egy rák úszik, de nem úgy, mint más állat, előre, hanem hátrafelé.

Megszólalt a róka:

— No, az Istennek sincs ám több ilyen tehetetlen állatja, mint te, aki sohasem előre, hanem hátrafelé megy!

A rák kiúszott a víz szélére, és így válaszolt:

— Mégis jobb futó vagyok, mint te. bármennyire dicsekszel is. Nézd amott van egy öreg tölgy, amelyikünk előbb odaér, az lesz a nyertes. Még azt is megengedem, hogy három lépéssel előbbre állj nálamnál. Mikor azt mondom: egy, kettő, három, akkor indulj, de ahogy bírsz, úgy fuss, mert én úgyis előbb ott leszek, mint te.

A róka nagyot nevetett a rák beszédén.

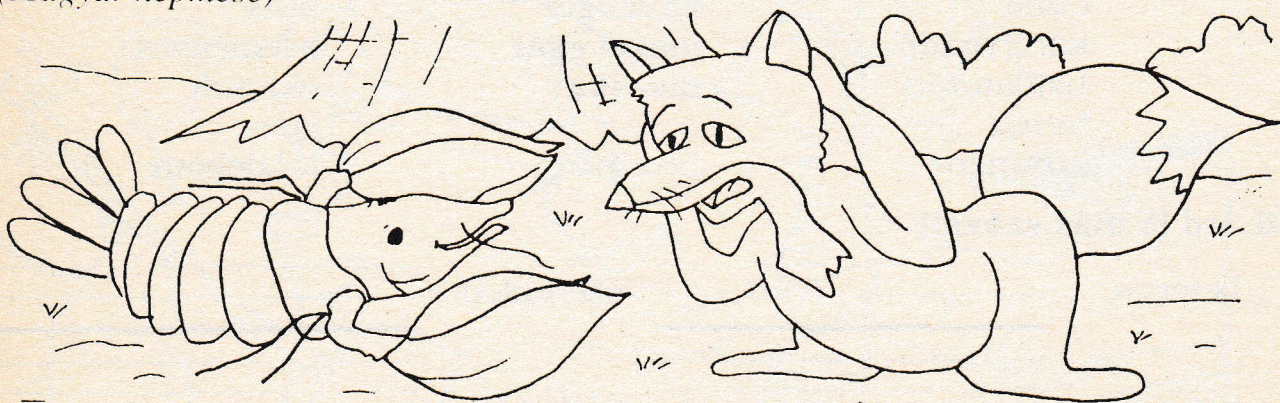
— Áll az alku — mondta mosolyogva —, majd meglátjuk, ki lesz a győztes. A rák közben észrevétlen az ollójával a róka farkába kapaszkodott. Aztán jelt adott az indulásra:

— Egy, kettő, három... Indulj!

A róka megiramodott. Mikor már jól elszaladt a cél felé, ezt gondolta: „No, ez aztán jól rászédett, talán még a vízből se tudott kimászni, engem meg így megfuttat. Megteszem azért az utat, elérem a célt, már mindegy.” Odaért a tölgyhöz, visszafordult, a rák hirtelen leereszkedett a róka farkáról és így elébe állva azt mondta:

— Most értél csak ide, én már régen itt vagyok. Hol késtél? Látod, látod, elbizakodott voltál, és végül nekem kellett rád várnom.

A róka úgy elszégyellte magát, hogy egyszeribe megvörösödött. Azóta is vörös a róka. (Magyar népmese)

Adj új címet a mesének!

Meséld el, miért vörös a róka! Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Hol játszódik a történet? Húzd alá a szövegben!

3. Számozással állítsd időrendbe a mondatokat!

A róka szürcsöli a friss vizet.

A rák az ollójával a róka farkába kapaszkodott.

A róka nevet a rák beszédén.

A szégyentől elvörösödött a róka.

Jeladásra, a róka megiramodott.

4. Keresd meg a mesében az alábbi vázlatpontokhoz tartozó részeket! Jelöld! Egészítsd ki a hiányos vázlatot!

I. A róka és a rák találkozása

II. A futóverseny

III. _____

5. Írd le! Hogyan fejezi ki a mesélő az alábbi kifejezéseket? Keresd meg a szövegben!

issza a friss vizet = _____

rókák laktak benne = _____

bármennyire hencegsz is = _____

a rák hirtelen lecsúszott = _____

hol maradtál = _____

6. Fejezd be a mesét, úgy ahogy a mesék szoktak befejeződni!

---

7. Kösd össze melyik állatra illenek a szólások a meséből!

rókára illik

Orránál fogva vezeti.

Kong a feje az ürességtől.

Bolondot járat vele.

Káposztalé van a fejében.

Túljár az eszén.

rákra illik

A fejsze, az ásó meg a dió

Egyszer volt egy nagyon szegény ember, és annak volt három magzatja. Miután az anyjuk meghalt, magához hívatta mindhármukat.

— Menjete el, fiaim, a világba — parancsolt rájuk —, szerencsét próbálni.

A fiúk tüstént útnak is indultak, s már jó messze jártak — éppen egy erdőben volt az útjuk —, amikor a közelben fejszekopogást hallottak.

— Elme gyek megnézni, ki kopog — szólalt meg a legkisebb.

De bátyjai rá sem hederítettek, mentek tovább. A legkisebb testvér ekkor talált egy fejszét, amelyik magában vágta a fát. Elkapta, a tarisznyájába tette, s már utól is érte a többieket. Mentek, mendegéltek tovább, s a közelben valami zörgést hallottak. A legkisebb most is megnézte, hát egy ásót talált, amely magától ásott. Elkapta, s a tarisznyájába tette, s már utól is érte a többieket. Mentek, mendegéltek, amikor a közelben egy kis patakot találtak. A legkisebb fogta magát és elindult, hogy megkeresse a forrást. Estére meg is találta, ami nem másban, egy dióban volt, betakarta hát falevelekkel, a zsebébe tette, és ment tovább.

Egyszer csak egy város mellett vitt el az útja, ahol egy sereg embert vittek vele szemben, akasztani. Köztük volt a két bátyja is. Ekkor gondolt egyet, ráparancsolt a hóhérra, hogy menjen vissza az emberekkel, ő meg majd közben beszél a királlyal.

Úgy is lett. A király beleegyezett, hogy szabadon engedi a foglyokat, ha azt a nagy fát kivágja, amely az ablaka alatt áll, az udvarában meg ás egy kutat. A legkisebb testvér ekkor előkapta a fejszét, s az magától kivágta a fát, aztán az ásóját, az magától megásott egy mély gödröt, majd beletette a diót és a kút máris megtelt vízzel.

A király nemcsak a foglyokat engedte el, hanem még a lányát is hozzáadta feleségül, s máig is élnek, ha meg nem haltak azóta. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Keresd ki a kérdésekre a választ a meséből!

Hány fia volt a szegényembernek? _____

Hová küldte fiait? _____

Mit csinált a fejsze? _____

Mi zörgött? _____

Mit csinált az ásó? _____

Mi volt a dióban? _____

3. Pótold a hiányzó vázlatpontokat! Keresd meg és jelöld a mesében a vázlatpontokhoz tartozó részeket!

I. A szegény ember, s három fia

II. 1. A fejsze, az ásó meg a _____

2. Találkozás a bátyjaival

3. A király kívánsága

III. _____

4. Írd le saját szavaiddal!

ráparancsolt = _____ rá se hede- _____
rítettek = _____

5. Hogyan fejezi ki a mesélő az alábbi kifejezéseket? Keresd meg a szövegben, húzd alá! Írd a szavak mellé!

volt három gyermeke = _____

a bátyjai rá sem figyeltek = _____

rárivalt a hóhéra = _____

6. Milyen lehetett a két legnagyobb fiú? És milyen a legkisebb? Húzd a tulajdonságokat a megfelelő szóhoz!

buta

fortélyos

találékony

neveletlen

legnagyobb fiúk

legkisebb fiú

eszes

mihaszna

lusta

szorgos

durva

Az álruhás betyár

Itt kinn a külső hegyen, a szigligeti molnármesternél történt. Egy este bekéretőzött egy apáca azzal, hogy megkésétt a vidéken, adnának neki szállást. A molnár nagy szívesen rendezett neki egy szobát.

De a molnárnak volt egy igen huncut segédje, ez elgondolta magában: megnézi, milyen egy apáca, mikor levetkőzik. Azzal a segéd rögtön ment, bebújt az ágy alá, így mire az apáca odament, a segéd már ott feküdt. Az apáca bejött, levetette az apácaruhát. Akkor látja a segéd, hogy az apáca férfi, méghozzá betyár, körül gyilkoló fegyverekkel, késsel, revolverrel a derekán.

Megijedt akkor szörnyen a segéd, hogy még észreveszi őt a zsvány. De ügyes volt, és az ágy alatt elgondolta, hogyan pusztítja el. Meg kell figyelni, mikor alszik el. De nem így lett, mert a betyár, ahogy lerakta a fegyverét, a szoba ablakából síppal jelezni kezdett társainak. A zsvány az ablakon kihajolt (alul volt a malom, az emeleten a lakás), és így sípolt. A segéd pedig ekkor gyorsan kiugrott az ágy alól, és megfogta a zsvány lábát, azzal kilökte az ablakon, a fegyverét pedig magához vette.

De nem kellett a zsványt lelőnie, megveszekedett az. Várták a többiek egy ideig, de szelét vették, hogy itt valami baj van, ezért a malomhoz nem is mertek jönni. (Magyar népmese)

apáca = női szerzetes

betyár = útonálló, fosztogató szegénylegény

molnár = gabonát iparszerűen őrlo személy

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a mese szereplői? Írd le!

---

2. Hol játszódik a történet? Írd le!

---

3. Írd le a kérdésekre a választ! A szövegben húzd is alá!

Ki kért szállást a molnártól? _____

Mit szeretett volna látni a segéd? _____

Hová bújt a segéd? _____

Mi volt az apáca derekán? _____

Mit tett a segéd a zsvánnyal? _____

4. Hogyan fejezi ki a mesélő az alábbi kifejezéseket? Húzd alá, írd le (az egészet írd le)!

este bement egy apáca = _____

sokáig bandukolt a vidéken = _____

volt a molárnak egy tréfás segédje = _____

a segéd kidobta az ablakon = _____

nem kellett lelőnie, úgy megijedt = _____

5. Csoportosítsd a szereplők tulajdonságait!

1. huncut 2. tréfás 3. lókötő 4. tolvaj 5. rossz 6. eszes 7. együgyű

8. fiatal 9. gyáva 10. fortélyos 11. fürge 12. találékony

segéd: _____

betyár: _____

6. Húzd alá az igaz állítást! Írd le!

A huncut segéd bebújt a szekrénybe.

A sziglieti molnármesternél történt az eset.

Megfogta a segéd a zsvány kezét, s kilökte az ablakon.

Szaladt a zsvány elmesélni a többieknek, hogy mi történt.

Ki a legelőbbvaló?

Volt a világon egy öregember, az egyszer kinn járt a mezőn. Mikor jött hazafelé fogott egy egeret. Mikor hazaért, látja, hogy kislány lett az egerből.

Nőtt a kislány, nagylány lett belőle, azt mondta:

— Én csak akkor megyek férjhez, ha olyan férjet találok, aki a legelőbbvaló. Az öregember elment keresni olyan férjet, aki a legelőbbvaló.

Elment a Naphoz. Azt mondja neki az öregember, hogy vegye el a lányát, mert ő a csak ahhoz megy férjhez, aki a legelőbbvaló.

Azt mondja a Nap:

— Én nem vagyok a legelőbbvaló, nálam erősebb a Felhő, mert az engem eltakar. Elment az öregember a Felhőhöz, kérte, hogy vegye el a lányát, mert ő a legelőbbvaló.

Azt mondta a Felhő: — Én nem vagyok a legelőbbvaló, nálam előbbrevaló a Szél, mert az engem ide-oda hajkurász.

Elment az öreg a Szélhez. Azt mondta a Szél:

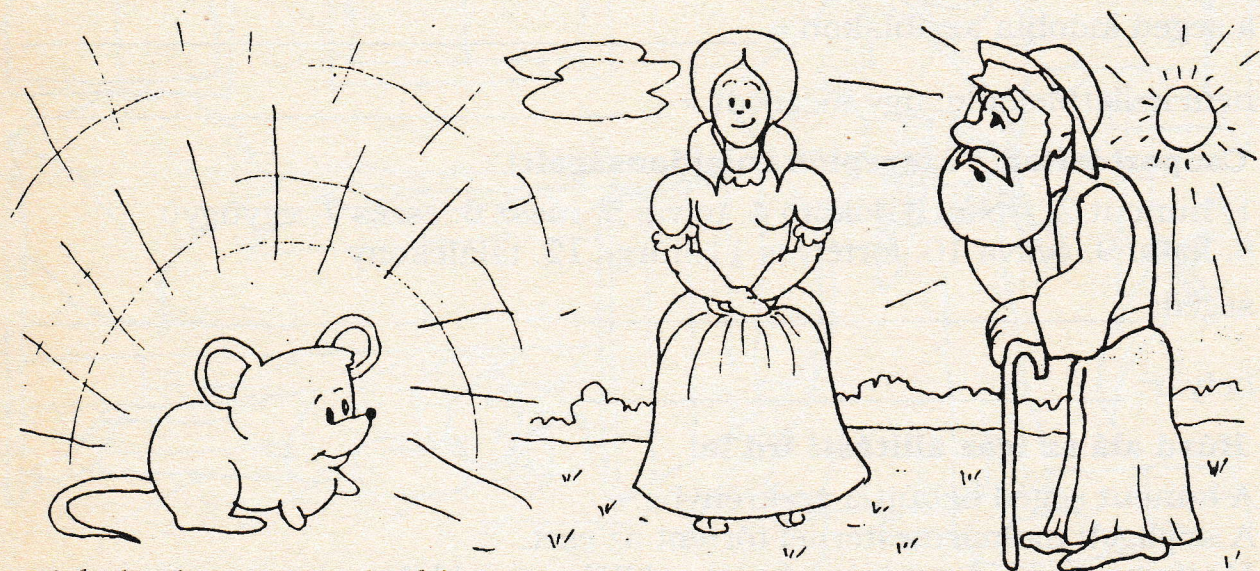
— Én nem vagyok a legelőbbvaló, nálam előbbvaló a vén Mátra hegye, mert azt én nem bírom megmozdítani.

Elment az öreg a Mátra hegyhez, de az azt mondta az öregnek:

— Én nem vagyok a legelőbbvaló, énnálam erősebbek azok a kis egerek itt a tövemben, mert én azokat nem bírtam összenyomni.

Az öreg elment az egerek királyához, hogy vegye el az ő lányát feleségül, mert ő a legelőbbvaló.

Az egerek királya befogott sok egerek egy hintóba, elment a lányért. A lány visszaváltozott egernek, összeházasodtak, ma is élnek, ha meg nem haltak. (*Magyar népmese*)

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Írd le a szereplőket!

---

2. Pótold a hiányos vázlatot! Keresd meg a mesében a vázlatpontokhoz tartozó részeket! Jelöld!

I. Az öregember és a kisegér

II. Az öregember férjkeresése

III. _____

3. Számozással jelöld a helyes sorrendet!

Elment a Naphoz.

Az öregember elment férjet keresni.

Az egérből kislány lett.

Elment a Mátra hegyhez.

Elment a Felhőhöz.

A lány visszaváltozott egérnek.

Elment az egerek királyához.

4. Mit mondott a Mátra hegy az öregnek? Húzd alá a szövegben! Írd le!

---

5. Mit mondott a Nap az öregnek? Húzd alá a szövegben! Írd le!

---

6. Mit mondott a Felhő az öregnek? Húzd alá a szövegben! Írd le!

---

7. Saját szavaiddal írd le, hogy mit jelenthet az, hogy legelébbvaló.

A kútmérés vége

Egyszer egy faluban kutat ástak, de nem tudták, hogy kell a mélységét megmérni, pedig szerették volna tudni, hány öles a kút. Hát összejöttek az emberek tanácskozni. Az egyik ember előállt, hogy ezt nem tudják ostoba fejjel kigondolni, hanem mestert kell ide hívatni, az okos ember, ő majd megmondja, hogyan mérjék meg a kutat.

— Igaz, igaz — mondták az emberek. Hát odament a mester, és leszólta az embereket:

— Buta emberek maguk! Még azt sem tudják, hogyan kell egy kutat megmérni? Szedjenek össze tíz embert, de öles embereket, mint én is vagyok, aztán fölül a kúton egy dorongot kell tenni, én arra rácsingalaszodom, a többi meg egymás után mind. Egy megfogja az én lábam fejét, a másik lemegy rajtunk, az megint megfogja a másik lábát és így tovább. Úgy egyszer csak leérünk a fenekére, aztán majd megtudjuk, hogy hány öles a kút.

Hát csakugyan úgy is tettek. Amint az ember rácsingalaszkodott a dorongra, a másik meg a mester lábát fogta és így tovább.

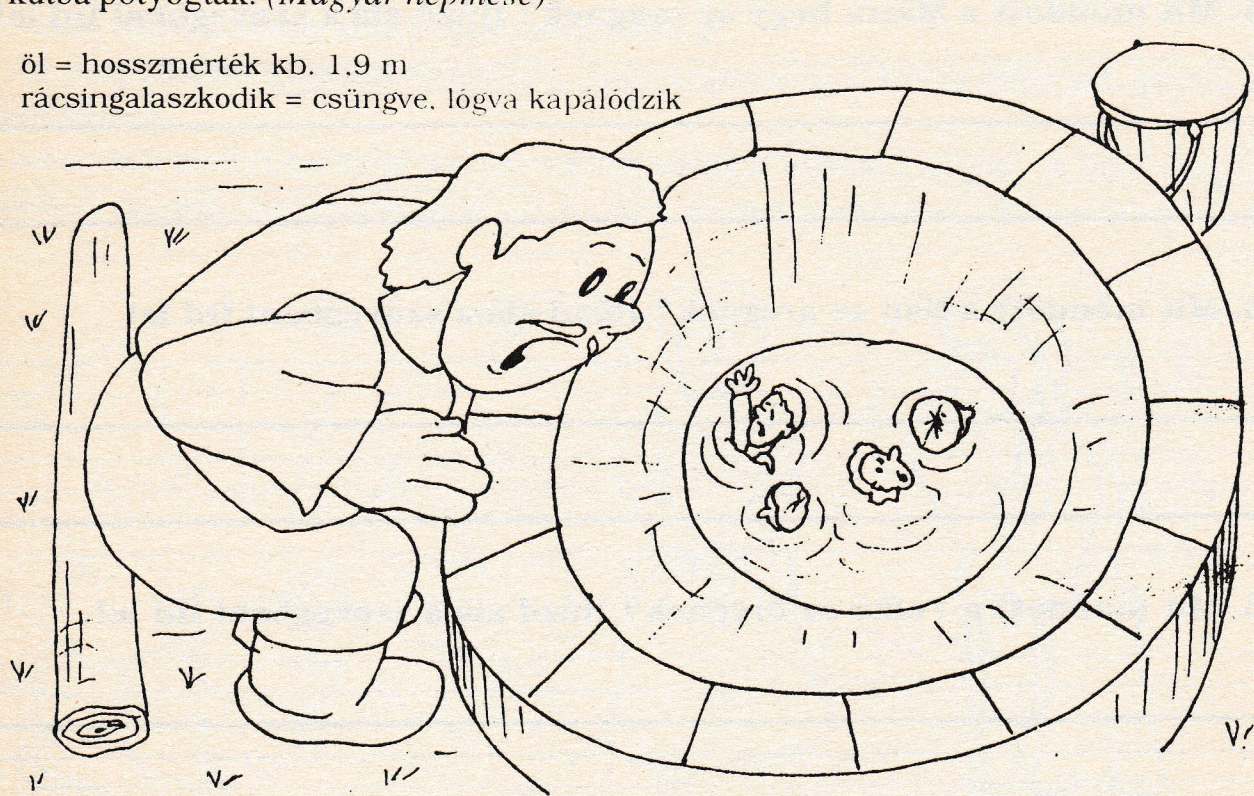
Mikor már öt ember húzta, persze, hogy nehéz volt neki, akkor kiáltott a mester:

— Vigyázzatok atyafiak, hadd köpjek a markomba!

A mester a markába köpött, ezalatt el kellett eresztenie a dorongot. Erre zsupsz! Mind a kútba potyogtak. *(Magyar népmese)*

öl = hosszmérték kb. 1,9 m

rácsingalaszkodik = csüngve. lógva kapálódzik

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a szereplők? Írd le!

---

2. Írd le a mese vázlatát! Jelöld a szövegben!

I. _____

II. _____

III. _____

3. Számozással állítsd időrendbe a mondatokat!

☐
☐
☐
☐

Egy faluban kutat ástak.

A mester a markába köpött.

Összeszedtek tíz embert.

Mint a kútba potyogtak.

4. Hogyan fejezi ki a mesélő a következő kifejezéseket? Húzd alá a szövegben! Írd mellé!

lebecsmérelte az embereket - _____

lejutunk a fenekére - _____

az ember ráakaszkodott a dorongra - _____

mind a kútba estek - _____

5. Milyen volt a mester? Húzd alá!

furfangos, eszes, buta, okos, tudálékos, büszke, irigy, lusta, ostoba

6. Írd le az igaz állítást!

Összeszedtek öt embert!

Összejöttek az emberek tanácskozni.

A köpés után még egy embert elbirt.

---

7. Írd ki a meséből azt a mondatot, amelyikből kiderül, hogy a mester milyen buta! Húzd is alá!

---

8. Tagold a mondatot szavakra! Írd le helyesen a füzetedbe!

Egymegfogjaazénlábamfejétamásiklemegyrajtunkazmegint

megfogjaamásiklábátésigytovább.

Mátyás király és Kinizsi

Mátyás király egyszer a Bakonyban, Nagyvázsony körül vadászott. Mivel nagyon meleg volt, beizent a barátklasztromba, hogy szomjazik. A barátok aranyedényben finom somlait hoztak; de mikor a tálcat felnyújtották a lóhátra, a király hozzá se nyúlt, mert — azt mondta — a bor neki ilyen melegben nem való. A malomajtóból meghallotta ezt Kinizsi Pál, aki ott éppen malomkövet faragott. Beugrott hát a vizesedényért, aztán loholt vele a király felé. Mikor odaért, a barátok ráfordultak:

— Bibaszt, a tálcat ott benn felejtetted!

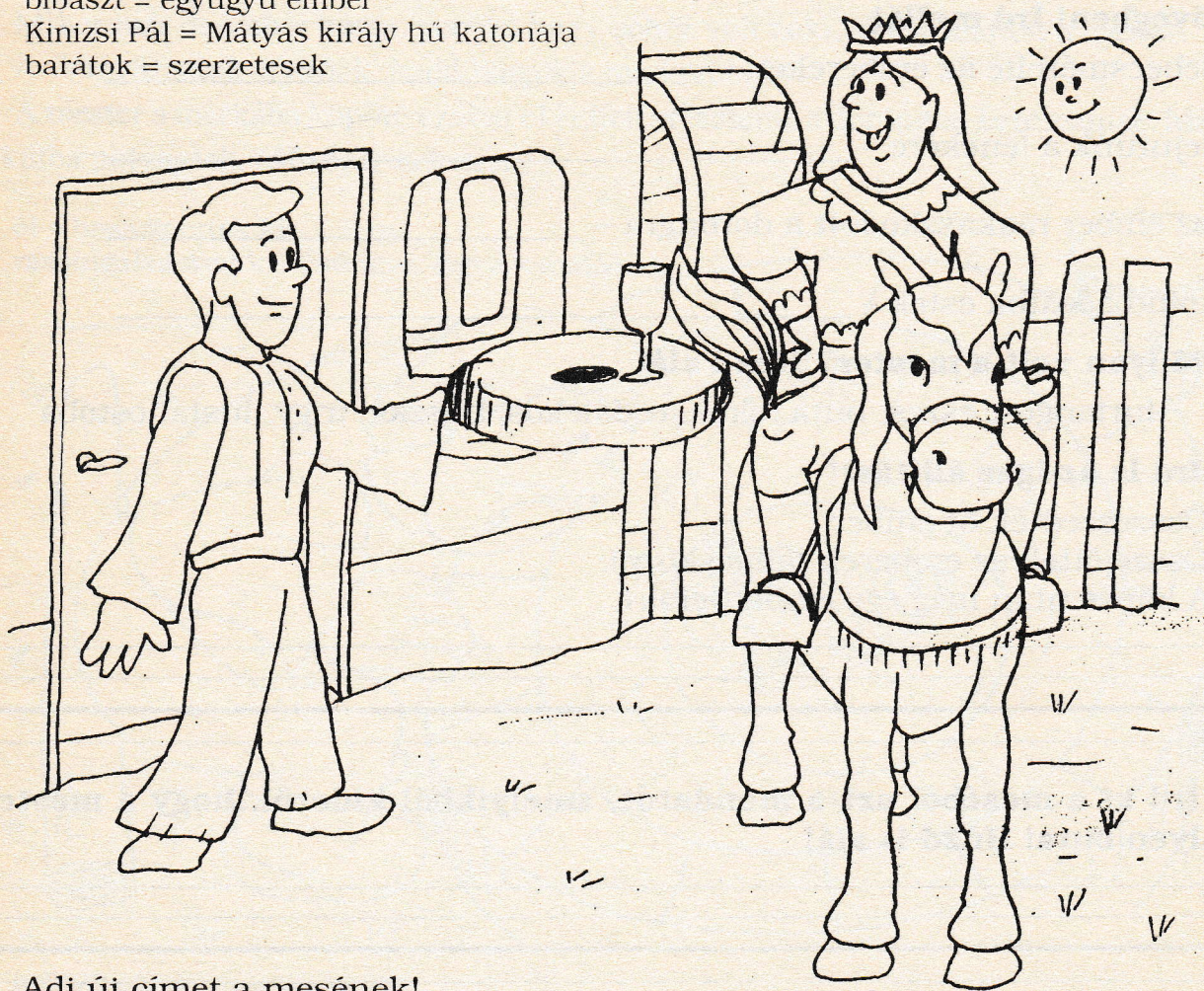
Kinizsi visszafutott, felkapta a malomkövet, s azon nyújtotta fel a vizesedényt. Mátyás királynak megtetszett az erős molnárlegény. Nagyvázsonyt ott nyomban neki ajándékozta, aztán meghívta magához, hogy álljon be a törökre induló magyar vitézek közé.
(Magyar népmese)

barátklasterom = szerzeteskolostor

bibaszt = együgyű ember

Kinizsi Pál = Mátyás király hű katonája

barátok = szerzetesek

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Kik a szereplők? Írd le!

---

2. Válaszolj a kérdésekre! A szövegben húzd is alá!

Hol járt egyszer Mátyás király? _____

Mit csinált ott? _____

Mivel kínálták a barátok a királyt? _____

Mit csinált Kinizsi Pál? _____

Mit kért a király? _____

Miért nem ivott bort a király? _____

Min kínálta a vizesedényt Kinizsi? _____

3. Jelöld nyíllal a szavakat olyan sorrendben, ahogy a mesében szerepelnek! Húzd is alá! Írd le a szavakat szótagokra bontva!

szomjazik

hoztak

felnyújtották

↓
vadászott

meghallotta

beugrott

loholt

visszafutott

nyújtotta fel

---

4. Írd ki a meséből azt a mondatot, amelyikből kiderül, hogy miért tetszett meg a királynak Kinizsi!

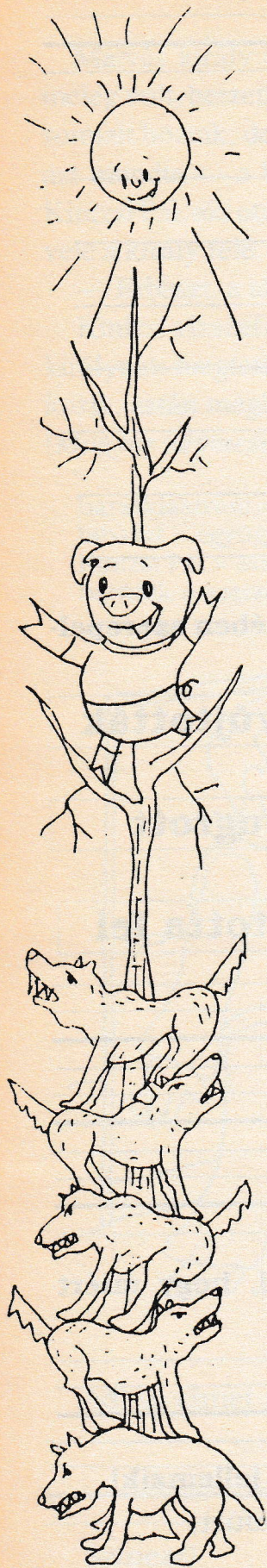

---

5. Húzd alá azokat a tulajdonságokat, melyek Kinizsi Pált jellemzik!

erős, gyenge, ügyes, gyors, lassú, fürge, eszes, agyafúrt,
talpraesett, pipogya, mulya, mamlasz, nagy, izmos

A kismalac és a farkasok

Volt a világon egy kismalac, annak volt egy háza egy rengeteg erdő közepén. Egyszer, amint a kis házban főzögetett magának, odamegy egy nagy, ordas farkas, beszél az ajtón:

— Eressz be, kedves malackám, nagyon hideg van, fázom!

— Nem eresztelek biz én, mert megeszel.

— Ereszd be hát legalább az egyik hátsó lábam!

A kismalac beeresztette az egyik hátsó lábát. Hanem titokban odatett egy nagy fazék vizet a tűzre. Kicsi idő múlva megint megszólalt a farkas:

— Kedves kismalackám, ereszd be a másik hátsó lábam is!

A kismalac beeresztette azt is. De a farkas azzal se érte be, megint megszólalt:

— Kedves malackám, ereszd be a két első lábam is!

A kismalac beeresztette. De a farkasnak ez se volt elég, megint megszólalt:

— Édes-kedves malackám, eressz be már egészen, majd meglásd egy ujjal sem nyúlok hozzád.

Erre a kismalac egy zsákot szépen odatett a nyíláshoz, hogy amint a farkas jön háttal befelé, egyenesen abba menjen be. Azzal beeresztette. A farkas csakugyan a zsákba farolt be. A kismalac se volt rest, hirtelen bekötötte a zsák száját. Lekapta a tűzről a nagy fazék forró vizet, leforrázta vele a farkast. Azután hirtelen felmászott egy nagy fára. A farkas egy darabig ordított, mert a forró víz úgy levitte a szőrét, hogy egy szál se maradt rajta. Végül addig hányta-vetette magát, míg kibomlott a zsák szája. Kibújt belőle, szaladt segítséget hozni. Vissza is jött nemsokára tizedmagával. Elkezdtek keresni a kismalacot. Addig-addig keresték, míg valamelyik csakugyan meglátta a fa tetején.

Odamentek a fa alá, és egymás hátára álltak mindnyájan. A kopasz maradt legalul, mert félt feljebb menni. Úgy hát a többi mind az ő hátán volt.

Már olyan magasan voltak, hogy csak egyetlen egy hibázdott. Az az egy is elkezdett már mászni. Akkor a kismalac hirtelen elkiáltotta magát:

— Forró vizet a kopaszra!

A kopasz kiugrott a többi alól, megijedt. A sok farkas mind lepotyogott. Kinek lába, kinek nyaka tört, a kopasz meg úgy elszaladt, hogy sose látták többet. A kismalac szépen lemászott a fáról, hazament. Többet felé se mertek menni a háza tájékának a farkasok. (Magyar népmese)

1. Írd le a szereplőket!

---

2. Válaszolj a kérdésekre! Rövid mondatokban válaszolj!

Hol állt a kismalac háza? _____

Ki szólt be az ajtón? _____

Miért nem akarta beereszteni a malacka? _____

Titokban mit csinált a malac? _____

Mit tett a malac az ajtónyíláshoz? _____

Hová mászott fel a malac? _____

Mi történt a farkasokkal? _____

3. Húzd alá, írd le, hogyan jutott a zsákba a farkas!

---

4. Mit kiáltott a fa tetejéről a kismalac a farkasoknak? Írd le!

---

5. Fejezd ki másképpen! Írd le!

odamegy az ordas = _____ lekapta a tűzről = _____

hideg van, fázom = _____ addig-addig keresték = _____

6. Keress a meséből szavakat a szókeretekbe! Pótold a hiányzó betűket!

f		z		g		t		t	t
---	--	---	--	---	--	---	--	---	---

e			ő
---	--	--	---

o		a		e	n		e	k
---	--	---	--	---	---	--	---	---

o		d		s
---	--	---	--	---

7. Tagold mondatokra, húzd alá a mondatokat a szövegben! Ügyelj a mondatkezdő nagybetűkre és a mondatvégi írásjelre! Írd le a füzetedbe!

Forróvizet akopaszra eressz be kedves malackám nagyon hideg van fázom.

A három tolvaj meg az ásító asszony

Lepsényben egy gazdag asszony lakott. Esténként csak azután tudott elaludni, ha már hármat ásított. Ezért megvárta minden este, mikor jön rá az ásítás, csak azután feküdt le.

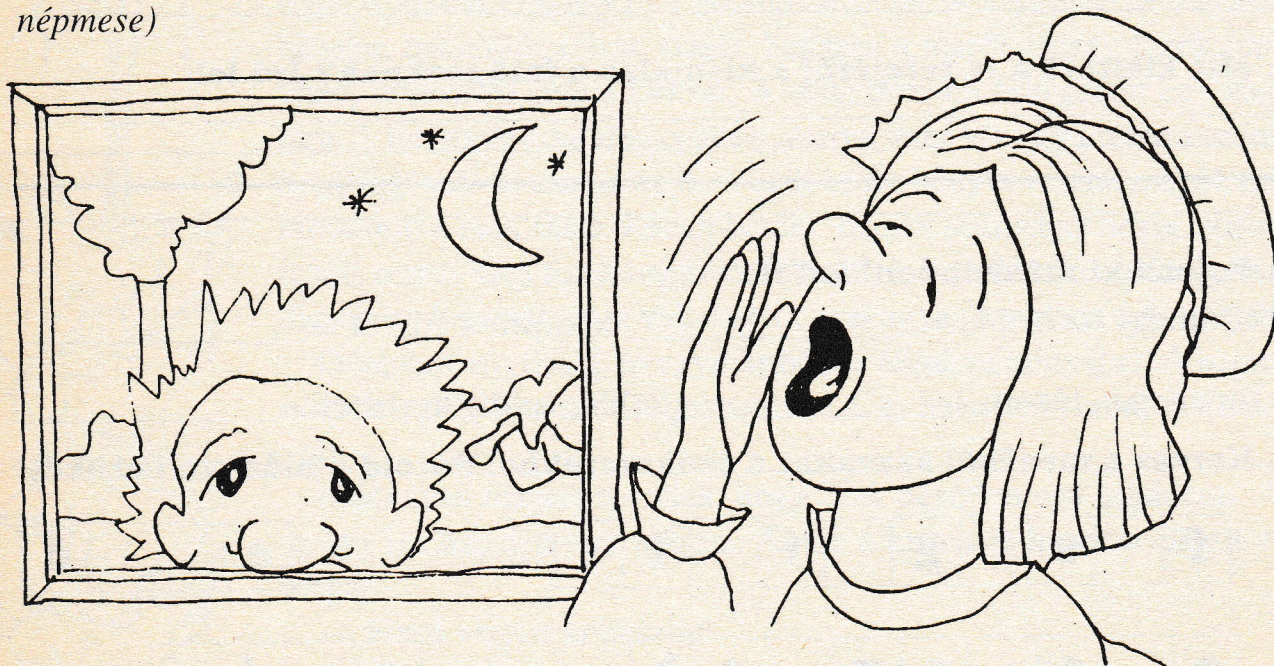
Egyszer három tolvaj összebeszélt, hogy ellopják a legszebbik hízóját. Este leleselkedtek a háza körül, de az asszony csak nem oltotta el a világot, csak nem feküdt le.

Az egyik tolvaj erre benézett az ablakon, s épp akkor jött az asszonyra az első ásítás, mire hangosan megjegyezte: — No, itt van már az egyik!

A tolvaj megijedt: az asszony bizonyára meglátta, vagy megtudta, hogy meg akarják lopni. Fogta magát, elfutott, nem is mert társaihoz visszamenni. Ezek csak várták, végre a második is benézett az ablakon; akkor ásított az asszony másodikat, és mondta is hangosan: — No, itt van a második! Ez a tolvaj is megijedt: tyű, úgy látszik, tud az asszony róla. Vajon elárulták volna társai? Csendesen távozott.

A harmadik várta egy darabig őket, majd rászánta magát, hogy megnézi, lefeküdt-e már az asszony. Amikor bepillantott, épp akkor ásított harmadikat az asszony, s ismét megjegyezte: — No, hála istennek, itt van a harmadik is!

Erre a harmadik rabló is megijedt. Honnan tudhatja az asszony a szándékukat? Nem lehet ez más, mint boszorkány. Fogta magát, s elfutott, hazáig meg sem állott. *(Magyar népmese)*

Adj új címet a mesének!

Színezz!

1. Írd le a szereplőket, s a helyszínt, ahol a történet játszódik!

2. Jelöld a vázlatpontokat a mesében!

I. Az ásítozó asszony.

II. 1. Az első tolvaj.

2. A második tolvaj.

3. A harmadik tolvaj.

3. Kösd össze a mondatokat a szereplőkkel!

első tolvaj

No, itt van már az egyik!

Tyű, úgy látszik, tud az asszony róla!

második tolvaj

Az asszony bizonyára meglátta.

Megtudta, hogy meg akarják lopni.

harmadik tolvaj

Nem lehet ez más, mint a boszorkány.

No, itt van a második!

asszony

— No, hála istennek, itt van a harmadik!

Elfutott hazáig, meg sem állott!

4. Válaszolj a kérdésekre!

Hol lakott a gazdag asszony? _____

Hogyan távozott a második tolvaj? _____

Hogyan távozott az első és a harmadik tolvaj? _____

Mit szerettek volna ellopni a tolvajok? _____

5. Fejezd ki másképpen! Húzd alá a szövegben a szavakat!

összebeszélt — _____ tudhatja — _____

bepillantott — _____ benézett — _____

6. Melyik közmondás fejezi ki legtalálósabban a történet lényegét? Húzd alá, írd le!

Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!

Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

Szegény ember vízzel főz.

Az egér farkincája

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, még az üveghegyeken is túl, ahol a kurta farkú malac túr, volt egyszer egy szegény ember.

Ez a szegény ember kiment a fiával a földre szántani, s amint egyet fordul, egyszerre csak elkiáltja magát a fiú:

— Nézze, apámuram, nézze, egy kulcsot találtam!

— Az ám, egy kulcs — mondja a szegény ember —, jó volna, ha egy ládát is találnánk hozzá!

Na, ez annyiban maradt.

Tovább szántanak, kettőt–hármát térülnek–fordulnak, megint elkiáltja magát a fiú:

— Nézze, édesapám, megtaláltam a ládát is!

Próbálják a kulcsot, hát jól beletalál a zárba. Kinyitják a ládát, felemelik a fedelét, nézik, mi van benne; hát abban bizony nem volt egyéb, csak egy kurta farkú egerecske. Ha az egérnek a farka hosszú lett volna, az én mesém is tovább tartott volna. *(Magyar népmese)*

